

כלי מורא - בלי משוא פנים

הזדה

העולם

השבועון המצויר לאינפורמציה

פושע מועד ישראל חרבון
האם בוך יהיה רוצח?

השבועון המצויר לאינפורמציה

רחוב גליציה 8, תל-אביב
(ליד תיאטרון "אהל")
ת.ד. 108 טל. (זמני) 88795
מען המכירים: "עולםפרס"
מולי: העולם הזה בע"מ
מודפס:
דפוס ישראל בע"מ ת"א.

2/16 '72

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלוש כח

עורך משנה, כיתוב:
יוש
הכתב הראשי:
יהודה נבאי

חברי מערכת:
מיכאל אלמו, דוד ארנון, משה כרמל, יחיאל כשן, נצה נבי, אוסקר טאובר, דב ב. מלכין, סילבי קשת ציירי

נפתלי בום, שלמה בן-דוד, שמואל בק, זאב ליפמן, פיליס סנדר, פאול קור, נרס רוטשילד.
ראש מערכת ירושלים:
דוד רובינר

מנהל מעבדה:
דוד טחינ

סופרי חוץ:
מונטי ניקובס, נברואל דנון, שמואל מירון

ראש המינהלה:
שלמה הררי

מכתבים

ענק מתעורר

זה הרבה, הרבה זמן שלא קראתי עתון כהנאה כזו שהיתה לי מגילונכם האחרון (העולם הזה 823). מן השער של גניב ועד לעמוד האחרון של גילי גלילי, זוהי מלאכה לחסארת.

אלישע חורגה, תל-אביב
... כמו ענק המתעורר מתרומתו, עלו והצליחו. רותי שולברג, רמת-גן

אם זוהי תוצאת השינויים שהכרזתם עליהם — הרי הצלחתם במאה אחוז. מול התוכן הנהדר, לא שמתי לב אם העתון הודפס על נייר טוב או רע. רוצי כהן, חיפה

מרכבות פרעה והגיון

אני יודע שאחם מעמידים פנים של זוענים לנני, בני, "הדור הזה", בכל זאת, שאני ברכה נאמנה על מאמכם אודות גניב וההפיכה המצי רית (העולם הזה 823). ייתי לכם, על ציליות הפיסתכם וכוח השיכונע של עמכם.

ליבוש תבורי, צפת
הקו שהצנתם אינו חדש. מדור במרחב כתוב ברוח זו מאז ומתמיד. אולם זו הפעם הראשונה שלא התבססם רק על סיבות רגשיות. העובדות הקרות והניתוחים ההגיוניים הם דוגמה של רעיון פוליטי מבוסס.

אפרים כרמל, חיפה
ההשוואה בין גניב ופרעה מעניינת מאד. אולם למה לא המשכתם אותה עד הסוף? לדעתי אין כל ספק שגם הפעם יטבעו מרכבות פרעה וחילו בים, ואז ישיר משה (שרת) ובני ישראל... יואל ברנר, טבריה

את השירה הזאת לדולר? מה דעתכם על הצעתי לסיסמה לאומית חדשה למצרים: "כי מסואץ יצא כובש" — היא תלכד ותחוק אותם, כשם שעשתה זאת במימרה דומה לעם היהודי.

איש השנה

אם יש לכם דם, תבחרו באיש היחיד: דוד בן-גוריון. זהו איש השנה הזאת ושל כל השנים... יעקב גורדון, תל-אביב

בלי כל ספק: מוחמד נבי.
יורם קלמן, תל-אביב
יעקב חרותי, טרוריסט או לא — הוא נתן לאנשים לחשוב כי בכל זאת יש לעשות משהו נגד ההרדרדות ההורסת את המדינה.

חיים לוי, נתניה
אני חושב שלא קרה השנה שום מאורע אחד שהשפיע במיוחד על האזרח והמדינה. יותר נכון לומר שהלה שדרשת של מעשים ומקרים העלולים להטביע את חותמם על המדינה לדור דות. כוחותי לשימוש נדול והולך בשירותי ממי שלתית ובחפצות שורת חוקי דיכוי מוכהקים. "הזכות" לכך מניעה בלי כל ספק לכבוד היועץ המשפטי של ממשלת ישראל: מר חיים כהן. אנו עוד נזכיר את שנת תשי"ג כשנה השחורה אשר בה הכניס הוא שוב לשימוש את חוקי המנדט. ד"ר ישעיה ברנר, תל-אביב

המאורע הגדול ביותר של תשי"ג לכני תושבי ישראל היה בלי ספק ניתוק היחסים עם רוסיה וכל מה שהיה כרוך בכך. האיש המסמל אותו: אסיר פראג מרדכי אורן.

עוזי בן-חניך, רחובות

מכת המסתננים

"ידיות לאור היום" (העולם הזה 822) נכתב כנראה על-ידי אדם שלא הרחיק לראות מעבר ל"שולחן בית-קפה תל-אביבי. הרציחות והנגיבות ה"הורסות עמל חיים של עשרות בשנים, אריהסחון המחייב עד היום את אנשי ההתישבות לישון כשנשק דרוך ליד מיטתם — כל אלה כבר היו מספיקים כדי שלא תכתבו באוביקטיביות, "הומי נית" כזו.

אנכי מה דעתכם על כך שבמקום לכבות את האתמול הרומנטי ולחפש את המחר על-ידי מל-חמה בשחיתות היתם מעוררים את הנוער להלי כה נבלולות (לסחות למארכים, אם לא להתישי בות) לשם הנברת בסחון המדינה?

בנימין פיק, מושב חרות
אם הממשלה תקרא את הנוער לפעולות מארב, לא ייעדר העולם הזה. אולם אין הדבר פוגע בחובתו לשמור על צלילות הדעת.

לא קל לקבוע באיזה צורה יש לנהוג במסנת-נים. מצד אחד הרי הם בכל זאת בני אדם ויש לכבד את נוסם ונספם. מצד שני הם פונעים בישוב בצורה האכזרית והמכוערת ביותר — ויש לשלם להם כנומלם. איפה מידת הצדק?

יהודה שלום, עכו
אני בדעה אחת עם עכירים חרלי שהעונש לא נשאי צודק. הם לא היו צריכים להשפט לעשר שנות מאסר. הם היו צריכים להשפט לעשרים שנות מאסר.

אמנון שטרנברג, חיפה

האם מדוכאים

ה"שחורים"?

בחורשים האחרונים הח-ריפו עד ללא נשוא התלונות המרות על קיפוח כלדי של בני "עדות המזרח" בכל שט-חי החיים, הפליותם לרעה בכל החזיות, החל מן ה-תור בשיבת העבודה וכלה בענייני משפחה וחברה.

מערכת "העולם הזה" הח-ליטה לחקור בעייה זו עד מוריה וקבעה חולית-חקירה מוגברת. שתקדיש כמה ש-בועות למחקר מקיף.

המערכת פונה כזה לכל אדם שיש בידו טענות והו-כחות כיהם לקיפוח אישי או כלדי לפנות אל ראש המע-רכת. ביום ששי בון השעות 10-1, מערכת "העולם הזה" רחוב גליציה 8, או לפ-נות אלו ככתב. בת.ד. 136, תל-אביב.

הנוער והמין

מאמרם על בעיות המין היה מצוין, לדעתי. השי-אלה היא רק אם יש בידי פסיכולוגים להביא לידו פתרון הכעיתי.

מאיר בן-נתן, בני-ברק
כדי שתראו עד כמה חסרה הסברה מינית מוס-מכת לנוער: קבוצות של נערים התקהלו סביב הקיוסק שלי. קראו כצוחא את הראיונות שפיר-סמהם.

אברהם שפילמן, תל-אביב
קראתי את כל המכתבים שהופיעו בגיליון האחרון על נושא זה. מעניין שכל הכותבים הורו כי החומר מעניין — אם כי "לא חידש הרבה בשי-בילי".

רפאל וייס, תל-אביב
וכי מוכן הקורא וייס, או כל גבר אחר, להודות כי יש לו עוד מה ללמוד בענייני מין?

האי-האו

הסאטירה על העתונות העברית "כלב נדרם למות" (העולם הזה 823) היתה מצויינת. כל הכבוד לגילי גלילי.

הידר לכוכב החדש. מניין הבאתם את גילי גלילי? אנכי, האם זהו שמה האמיתי ואם כן, מי היא?

לילי (לא גלילי), תל-אביב
לילי גלילי תוא שמה האמיתי של המש-תתפת החושש ביותר של העולם הזה.

... אם זאת לא ההומוריסטית הטובה ביותר בארץ — אני כלב!

אריה חביב, רעננה
חי או מת?

... מרענן כרוח קרירה בחמסין של הספרות העברית.
שלמה גוזמן, נהריה
שקר! סילוף ההיסטוריה! לא היה ולא נברא כדבר. לילי גלילי פשוט סילפה בידון את פני ה"ברבים" לא הכלב שמת. גם לא הנכרת. מי שמט זה אני.

אלחנן צימרמן, גבעתיים
מצחקק, בוודאי.

חנינה לסוליבה

יפה מאד שיצאתם למען חנינה לפורצת סוליבה ויטנברג (העולם הזה 823). אולם מניין לכם כי תמצא תנאים טובים יותר, לכשתחזור לחיים האזי רחיים מאלה שדחפו אותה לחי פשע?

אורה אופל, רמלה
איצו הייתי אני שופטה של סוליבה הייתי נותן לה לכל היותר שלושה חודשים ולא ארבע שנים, רוצחים ונזכים משוחררים בערבות ואשה אשר ה-גורל פגע בה קשות קיבלה ארבע שנים...

גבריאל ברנוסר (בן 13), תל-אביב
כאדם פשוט, הנני מצרף את בקשתי לבקשכם: יואיל נשיא המדינה להראות את מידת רחמיו ולחון אשה מוכת-גורל. כל אורח במדינה יכיר לו תורה ויעריך אותו כאדם.

שמואל פינשין, ירושלים

העולם הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה

מסוק השבוע

שום דבר לא חסר לחינוך העברי, מלבד החינוך העברי.

במדינה

כינוס היסוד של "אגודות הנהגים בישראל", שנועד ל-

זה בזה, אך לא לגמרי. כמעט בעל כורחו הושיט מנדל את ידו. אם את התי-קדמה אל מבוקשה. לבו הלם בחזקה. הנה הגיעה למבוקשה. רשט חס עבר בי-גור. הוא ליטף אותה בע-דינות לוהטת, בחרות-קדוש — את המזווה הקטנה ש-חזיק בכיסו, כתרופה נגד היצר הרע.

החמשייר

היה היה גבר אומלל שהיה לו פרצוף של גמל. יום אחד התחתן עם אשה כלילת-החן, שיתלה לו דבשת מעל.

נדידת צה

את

(ראה שער)

השטרים התנועעו בעצבנות, עיניהם ניסו לחדור לתוך החשכה שהשתררה סביבם. כביש העמק, ליד לגיון, התמשך כסרט עופרת לשני הכיוונים.

פתאום, מכיוון חיפה, הופיעה נקודה בהירה. השטרים התמתחו כאחד. הנקודה התבהרה והתקרבה, התפלגה במהירות לשתי נקודות: פנסי מכונית. ה' שוטרים דרכו את הסטנים. המכונית התקרבה עתה במהירות אדירה. הסמל, דרוזי מאחד מכפרי הגליל, התייצב ב' אמצע הכביש. בידו אנו פנס כים. בתנועות מחור שבות הדליק וכיבה את האור לסרוגין; המכונית המשיכה להתקרב. במרחק שני מטרים ממנו, נשמעה חריקת בלמים. המכונית התנוננה על קפיציה, נעצרה. הסמל הפנה את פנסו אל הנהג שישב בפנים: צעיר שחרחר, קצר-תספורת, פניו קפואים במבט של חוסר-הבעה תמותה.

"אתה הוא ישראל חר' בון?" שאל הסמל. מסביב הידקו שוטרים את אצבעותיהם על הדקי נשקם.

הצעיר לא ענה. הוא הוריד את ידו מן ההגה, חיטט בחגורת מכ' ניסיון, שלף אקדח פרבלום מול הסמל. "קח", אמר בחטף. לידיו כמה גליונות נייר מקומטים, מכוסים שורות של כתב עפרון מרושל. "זה בשביל העתונאים", הודיע.

על צרור העמודים, כתב ישראל חרבון את אשר עבר עליו מאז פקח עיניו ועד הרגע שירה כדור בראשו של חברו, הצעיר יצחק כהן.

ישראל חרבון החזיק באקדח שפלט כדור גורלי אולם מי החזיק בידו של ישראל חרבון? "החברה!" אומר סניגור ישראל פלדמן ולמטה, שהצביע על דרך חייו של נער שהתמסר לפשע מי-לדותו - פרי התנאים בהם גדל אשר, "העולם הזה" יחזור אליהם בחקירה מקיפה של מקורות העבריינות הצעירה באחד הגליונות הקרובים

מתפוז ליריה. ישראל חרבון נולד בשכונת התקווה, תל-אביב לפני 19 שנה. הוא גדל בשכונה, קיבל בה את החינוך שאפשר לאסוף בסימטותיה המאובקות. בגיל שבע היה עדיין בור מותלט, נוה להשפעת חברים, מבלה את שעותיו בשעשועי אקדחים. להוריו, שהיו מטופלים בעשרה ילדים, לא היתה כל אפשרות ממשית לתת חינוך מתאים לילדיהם.

לגבי ישראל, היה הקורשי כפול ומכופל. כי ב' עוד ששאר תשעת הילדים נחוגו בהגיון, מח' שבה ותפיסה נורמלית, היה ישראל מפגר הרבה אחריהם. נוסף לעוני ול' דלות, קילל אותו הגורל בשכל לקוי.

אתיו הלכו לבית-ספר, החלו לעבוד; ישראל התחבר אל כנופיות העבריינים ששרצו בשכונה. תחילה שימש הנער מכ' שירים של פושעים מבו' גרים ממנו, אחר עבר ל' פעולות-יחיד. בגיל שיל-דים אתרים משחקים עוד בגילים, היה ישראל חר' בון גנב מקצועי.

מן הגניבה של התפוז הראשון, מעגלת הרכל בשוק השכונה, ועד ל' יריה שפילחה את האוזן המחומם של שכונת ה' חם התלאביבית ושמה קץ לחייו של כהן, נמשך חוט שני של עבירות גד' לות והולכות על חוקי החברה שסובבה אותו.

בסופו התייצב חרבון בפני שופט השלום ברוך גלעד, באולם המשפטים התל אביבי הצר, שמע את ההאשמה: רצח אדם בכונה תחילה.

המחיר הנתבע: מוות.

התובע לא ניסה להבין מה הניע את הצעיר ללחוץ על ההדק ששיחרר את הכדור הרצחני. תפקידו הוא רק לתבוע את נקמת החברה במי שפגע באחד מבניה. הוא רק ידע כי חרבון הודה במעשה. ואם עשה את המעשה — עליו לשלם את המחיר, למען ישמעו וייראו.

המדינה אינה מוסד פסיכיאטרי, ה' יורד לנשמת צעירים כחרבון.

אולם לקהל הרחב, חרג המעשה ממס' גרת של סיפור פלילי שיגרת, שקוראים אותו בשעת ארוחת הבוקר, בין ספל קפה ולחמניה מרוחה בתמאה.

סיפור המעשה עורר בו, מן הרגע הראשון, הרגשה כי בשם חרבון קשור עולם שלם, עולם עם מושגים וחינוך מ' שלו, עולם עם הווי והרגלים שאיש מן העולם החיצוני לא שם לב אליהם עד שקפצו לכותרת הראשית.

לנגד עיניו צפו כל אותם מאות המק' רים ששמע או קרא עליהם, מקרים קט' נים או גדולים, אשר בהם היו מעורבים נערים מסוגו וגילו של חרבון.

שלושה צעירים שגבבו מכונית כדי "לעשות כף", התקפה על בעל-קיוסק כדי לגנוב ממנו בקבוק בירה, בתורה שנמצאה עזובה על שפת-הים מאחר שלא רצתה להכניע לחבריה הצעירים שלקחו אותה לסיור.

בעיני הקהל הופיע עתה חרבון כסמל הבעיה הגדולה ששמה: "נוער עברייני".

כל עד היה זה מושג מופשט, היתה ההתעניינות פושרת. אולם, ברגע שהוצג אדם ממשי, חי, שגילם את הבעיה המופ' שסת, הפך לשם דבר.

חרבון יישפט. השופט יחליט את אשר יחליט, הצעיר ייענש או יזוכה.

עם זאת תסתיים פרשתו. עם זאת תס' תיים, לפי כל ההנחות, התעניינות הקהל בבעיותיו.

אולם חיסולה של פרשת חרבון לא יביא חיסול הנוער העברייני. התנאים ש' יצרו פושע אחד, ימשיכו בייצור פוש' עים ורוצחים.

אין זו בעיה של שוטרים. זוהי בעיה של המדינה כלה.

זוהי בעיה של החברה.

זוהי בעיתך שלך.

יצחק כהן

"מגיל 7 הייתי פושע..."

מאת ישראל חרבון

כפי שסופר לכתב "העולם הזה" יהודה גבאי

היום, ועל זה ישבתי בכלא הצפון. היה אתי עוד חבר ואנחנו רבנו מפני ש הוא הלשין עלי. אז בא שוטר והרביץ לי. כשראיתי שמרביצים לחבר שלי, הרבצתי אני לשוטר. פתחו לי חיק על תקיפת שוטרים. אבל אנחנו היינו חכמים והמצאנו בלון שעוד לא נברא: אמרנו לשופט שהשוטר הרביץ בשוט לחבר שלי כדי שנייד "מודים באשמה" על הגניבה. אז יצאנו זכאים מזה ומזה ואני אמרתי גם לשופט, שאין מדינה בעולם שמרביצים לילד קטן. השופט האמין ונתן לנו התנהגות טובה.

"תישבע שתהיה בן-אדם!"

ב-17.7.49 נתפסתי עוד פעם. קצין המבחן בא אלי ואמר לי שאפול לבית סירה ולא אצא משם יותר. ישבתי עד 14.9.49 במשטרת הצפון. אז בא אחי יהושע, שהיה רגיל להכות אותי תמיד, ואמר לי: "אם תישבע שתהיה בן-אדם, אקח אותך לים". נשבעתי לו. אך הוא אמר לי שאודה בתיק. הסכמתי, אם כי לא רציתי. אמרתי לקצין המבחן ש'אודה באשמה ושאחר כך אלך לים'.

שחררו אותי בערבות ועליתי ב-16.9 על האניה גלילה. הייתי אז בן 15, הפלגתי לניאפולי, גנואה, מרסיל וראיתי שהחיים כל כך יפים, אז אמרתי לעצמי: "חלס, לא אלך יותר לגנוב, אשאר על הים". בדרך התייעצתי עם אחי, אם כדאי להור דות על כל התיקים שהמשטרה לא ידעה. אחי ענה לי: "כמובן". כשהגעתי לחיפה קיבלתי הזמנה למשפט. רב החובל שאל אותי: "מה פתאום?" אמרתי לו ששברתי שמישהו. לא רציתי שמישהו ידע את העבר שלי. באתי לבית המשפט והשופט קבע שאני צריך להשאר בים, לטובתי. אבל הוא חזר ואותי שאם לא אשאר שנתיים בים, אלך שוב לבית הסוהר. התובע היה מרוגז ורצה לסדר אותי. אז ניגשתי לקצין המבחן ואמרתי לו שישפיע על התובע שלא ידבר יותר, כי אני בעצמי אבא את רשימת הכתובות של כל הפריצות שלי.

השופט נתן לי שתיים זמן. רצתי לשפת הים, הוצאתי שתי מחברות שהיו במקום מוסתר והבאתי אותן לשופט. השופט ראה אותן ונוכח כי היו לי 260 עבירות. הוא אמר לי: "אני קבעתי כבר. אתה הולך לים". התובע לא רצה שאלך לים, אבל ה' שופט אמר לו שאני סורתי את הכל.

קבלתי דרגה

הלכתי לים והייתי נער סיפון. צבעתי ור-חצתי ומתחתי חבלים. אחרי שבוע חודשים קבלתי חופש מחלה לשבועיים. לא רציתי ללכת לתל-אביב, כי שם מכירים אותי יותר מדי, אז נשארתי בחיפה. עליתי שוב על האניה ושרתי חודשיים. היגשתי פטורין, כפני שלא רצו להעלות אותי בדרגה. רציתי לעלות לאניה אחרת.

ארבעה חודשים הייתי בחוף והתחלתי לעבוד עם גיסי כעוזר לנהג. אחר כך עליתי על האניה דרומית והייתי שמה מבסוט חלס. במשך ששה חודשים הפלגנו כמה פעמים לטריאסט וחזרה. כאן קיבלתי סוף סוף דרגה של מלח פשוט.

עברתי לארצה, קבלתי דרגה נוספת והייתי מלח מושלם בלי ניירות. אז בחרו אותי ל'ועד המלחים של האניה. אך אחרי ריב עם רב-המלחים אמרתי לרב-החובל: "אני שאני אשאר או שהוא". אז העבירו אותי לגלילה. הייתי אז בן 17 כשהפלגנו לאיטליה ועשינו שם חיים.

כשתורתי לחיפה הודיעו לי פתאום שאני חשוד בהתפרצות וקראו לי למשטרת חופים וגבולות.

מן המשטרה אל השביתה

ירדתי מהאניה ונשלחתי לרחוב השחר ב' תל-אביב לחקירה. לא גמרתי את הענינים בחיפה, מפני שידעתי שאחזור לים ואני לא יכולתי לבצע את הגניבה הזאת. בבית ה' סוהר חקר אותי הקצין ספירטה והאשים אותי בפריצה בזמן שהייתי בלביים. אמרתי להם שהייתי בלביים ואני לא אשם, אז שיחררו אותי. חזרתי לחיפה.

האניה כבר הפליגה ואז באה השביתה. אני הייתי בעצם צריך לעלות על צפונית וקיבלתי מחברת שהם את הגמירות, אבל שמתי את הגמירות בכיס והחלטתי להילחם עם כל ה' מאים.

כשבאתי לאגודת הימאים אמרו לי: "אן, קנה הועד של ארצה". הסבירו לי את פרטי ההפגנות. הייתי נער שלח ומקשר בין ה' (המשך בעמוד 6)

הגיל שלי ואמרתי במקום 13-18. אחר כך רציתי לעלות לים. אחי יהודה אמר לי ששם טוב וישל צריך להיות יותר פושע. הסכמתי. נגשתי לקצין המבחן. ביקשתי שיעזור לי, כי אני רוצה ללכת לים. ה' רוצצתי, אך עברה חצי שנה ולא עזרו לי מפני שקבלתי הרבה מכות ולא רציתי ל' השאר שם. בקשתי מהם שייתנו לי ללכת לקבוצ או להכשרה, אבל הם ענו לי: לא. פתחו לי חיק בגלל הבריחות. במשפט ב' נתניה שפטו אותי לשלושה חודשים לבית סוהר לפושעים צעירים בירושלים. ישבתי

ישראל חרבון על סיפון א/ק צפונית

כלום. ראיתי שלא אוכל לסבול בלי כסף, והמשכתי לגנוב.

סידרנו את השופט

ב-1949 כבר נקראתי בפי המשטרה "פורץ ראשי לחנויות". עשיתי זאת לכל אורך רחוב אלנבי, רחוב בן-יהודה, רחוב המלך ג'ורג' ורחוב דינגוף. לא נשארה חנות שלא וכ' נסתי אליה.

כשתפסו אותי האשימו אותי בתיק אחד ברחוב בן-יהודה. זה היה כשנהפסתי בשפת

נולדתי לפני 19 שנים בתל-אביב, בצריף פח עלוב ברחוב לבנה שבשכונת הלחם על שם המאפייה הסמוכה. אינני יודע בדיוק כיצד היו ההורים שלי, שבאו ממרוקו מזמן, יכולים להיות עד היום בבור השופכין הזה שנקרא ביתנו. נוסף על כל הצרות לא הייתי גם בן יחיד. לא פחות מחמשה אחים וחמש אחיות אכלו וישנו בצריף המזופת הזה. למדתי בבית-ספר עממי בתל-אביב. גמרתי שם את שתי הכיתות הראשונות, יותר נכון גרשו אותי, מפני שברחתי מהכיתה כמה פעמים. אז העבירו אותי אל יהודי תי' מני, כדי שאלמד שם תורה. קיללתי אותו, זרקתי עליו אבנים וברחתי הביתה. התחלתי להסתובב ברחובות מבלי לעשות כלום. הייתי אז בן שבע וביליתי הרבה על שפת הים. כמה נשים ממשרד הסעד לקחו אותי למועדון שלנו. שמה אכלתי ולמדתי, אך פעם ברחתי לים, התרחצתי וכשחזרתי הביתה, קבלתי מאחי יהושע מכות מכות חזקות.

המאסר הראשון שלי

כשחזרתי למועדון זרקו אותי משם החורצה, הלכתי שוב לים ושוב קבלתי מכות. כשהייתי בן 12 היה העוצר הגדול של ה' ריטים בתל-אביב. תושבי שכונת-התקיה לא יכלו לחזור לביתם, מפני שכלאו אותם בס' כיבה שלנו. רציתי לשחרר את כל התושבים, להתנקם בבירטים. אז קפצתי על הקיר של גשר ראש-פינה והרסתי את הגדר שהייתה על מסילת הברזל. במקום להודות לי, הסגירה אותי אחת השכונות לברייטים. לקחו אותי לחקירה בירושלים והשיפט דן אותי לשלושה חודשים בבית הספר ל' פושעים צעירים. שם קבלתי את השעור ה' ראשון איך להיות פושע, וכמו שכולם אומ' רים שם, שנכנסים בני אדם — יוצאים "פוש' עים", ככה גם אני יצאתי פושע צעיר, בקיא בגנבות כיסים והתפרצויות לחנויות.

כיצד למדתי לפרוץ

כשיצאתי החוצה, לא חזרתי הביתה, אלא ישר לגנובות, מבלי לברר תחילה אם זה טוב או לא. התחלתי לגנוב, אבל זה עורר כי גועל, והחלטתי לעבוד בחנות מכלת ב' חוב הגדוד העברי. כל מה שהירוחתי שם — היה 15 גרוש לשבוע. מזה הייתי נותן חלק הביתה, חלק לכיס.

כשהייתי בן 13, תפסו אותי בשוטטות ורצו להאשים אותי בהתפרצות, לפני שידעתי בכ' לל מה זה לפרוץ. עשו לי משפט והעבירו אותי לקצין מבחן לנוער. הוא שלח אותי לכפר-עבודה של בית-הספר לפושעים, למשך שלוש שנים. הוא היה בקור טוב וניסה ל' השפיע עלי שאהיה ילד טוב. אך אני ברחתי מהמוסד מאתיים פעמים במשך ארבע חודשים,

ההחלטה שהכריעה. אהוד ספורטה הוא קצין המשטרה האחראי למתן תעודות יושר. מבחינה פורמלית, היתה סירובו לתת תעודה כזו לחרבון אחרי שביתת הימאים, מוצדק. אולם דביקות נוקשה זו באות המתה של החוק החזירה אותו לעולם הפשע, ממנו הוא ניסה להימלט.

עין תחת עין

אמו של ישראל חרבון

פתאום גל הפשעים "השגעוניים".

פתרון יחיד: הים

סיפורו של חרבון שיקף אמנם את הטרדיה הכללית של חולי העצבים, אשר אין החברה מסוגלת לעכלם. אולם היו לו גם קווים המיוחדים לו, קווים של טרגדיה אישית עמוקה.

קציני המיבחה, אותם אנשים אפורים העוקבים אחרי כל מקרה של נער המסתבך עם החוק, אוספים עליו פרטים. חוקרים את תנאיו, מביאים את מסקנותיהם והמלצותיהם בפני השופט, הבינו כי שוב לא היתה כל תועלת לשלוח את הצעיר לרצות תקופה נוספת בבית סוהר או במוסד סגור. הנער, שהופיע בפניהם עשירות פעמים בשל גניבות, נראה להם מעבר לכל תקווה של הצלה.

נותר להם רק נסיון אחד: הים. הם סברו כי שינוי האווירה הביתית, הכנסת הנער לסביבה שונה לחלוטין, עלולה היתה להרע או למעגל הקסמים.

בעזרת אחיו, מלח ותיק, עלה ישראל על אנייה. השינוי היה מפתיע. הוא התנהג למפת, לא נגע בחפצי חבריו. חייו כנער סיפון ריתקו את כל תשומת לבו, מילאו אותו אושר. חבריו לצוות היו מלאים התפעלות ממנו. אהבתו אל הים, התנהגותו משך למעלה משנה, הצדיקו את דעתם של קציני המיבחה והשופטים שהמליצו עליו.

לדברי הפסיכיאטרים, היה השינוי שחל בחרבון שינוי טבעי ביותר. הים, הכוח האדיר והאינסופי, יצר פחד בלב הפושע הצעיר. הוא הרגיש כי לא היה לו לאן לברוח וכי אם יעשה משהו רע, יושלך אל המים. הסוף בא עם שביתת הימאים הגדולה. ככל מלח שביקש להשאיר, או לעלות, על אניה, נתבקש חרבון להביא תעודת יישוב.

לשם כך היה דרוש לו תיק נקי במשטרה. קציני המיבחה ניסו לשכנע את האחראים על כך שיעלימו עין מן העבירות הקודמות — אך לשוא. חרבון לא קיבל תעודת יישוב. יתכן והמשטרה רק מילאה את חובתה כשומרת החוק, כאשר מנעה את התעודה הדרושה מחרבון, שגרם לה כאבי ראש לא קטן בעבר. על כל פנים, החלטתה הנוקשה גרמה לאסון גדול עוד יותר: חרבון נשאר על החוף, חזר למעגל הפשע, שנכתיים עם הרדיפה הדרמטית בכבישי הארץ, עד לתי פיסתו בידי אותו סמל דרוזי.

חבל-התליה אינו פתרון

התנהגותו מאז, גילתה לאזרח את הדמות שהציב לגדו כגיבור חלומי: דמות הגנגסטר ההוליבודי, המתמודד עם שיטרים

איש מאלה שהכירו את חרבון אינו יכול לומר כי סופו מהווה הפתעה. מן הרגע הראשון היה ברור לאן תוביל דרכו של הנער. בכל הסכימו: צריך לשלוח אותו לטיפול. אולם הטיפול שישראל היה זקוק לו לא נכלל בגדר פעולתו של בית ספר או של מוסד לנערים עבריינים. שום בית סוהר גם לא יכול היה להחזירו למוטב. הוא היה זקוק לטיפול של רופאים למחלות נפש. לא פעם התעוררו השכנים לקול הצעקות שהנער הקים עת היה נתון להתקפת עצבים. הוריו לקחו אותו לרופא כללי; הלה שלח אותו מיד לפסיכיאטר. הפסיכיאטר קבע כי חרבון מסוכן לחברה. אולם כל עוד לא התבטא טירופו במעשי אלימות, לא היתה כל אפשרות להכניסו למוסד של חולי רוח. חודש ימים בלבד לפני שהרג את יצחק כהן, חזר הרופא הפסיכיאטר על האזהרה: חרבון מסוכן לשלום הציבור. אולם הצעיר המשיך להסתובב בחוצות העיר.

מי, אם כן, האשם ברצח?

בית סוהר כבית חולים

כדוגמת חרבון, מסתובבים כיום למעלה מ-1500 חולי רוח בכל רחבי המדינה. הם זרם התקופה איש, אף אחד מהם לא נתפס עדיין במעשה רצח. אולם הם עלולים, בתי אוריה לפחות, לרצוח מחר 1500 אזרחים שלווים, רק משום ששכלם הגיב בצורה בלתי מרוסנת על איזה עלבון.

במקום להקים בשבילים מוסדות רפואיים, נותנת להם החברה להלך בקרבה. עד אשר הם נתפסים בעבירה. במצב הקיים תופסים בית המשפט והכלא את מקום בית החולים. לאזרח הרגיל, מתגלית הבעיה רק בתי מונות חטופות ומטושטשות: ידיעה קצרה על פסק דין שיגרתי, סיפור מרתק או משעשע על עבירה משונה שזיכתה את מבצעה בכמה חודשי מאסר. מדי פעם מודעות שלוחות הנפשית עליי פשע מדהים מן הרגיל ואז הוא שואל את עצמו מנין גבר

איש לא ראה. החץ מסמן את המיטה אשר עליה ישן הצעיר יצחק כהן, בחצר ביתו בשכונת הלחם בתל אביב, כאשר נורה על ידי חרבון. איש מהשכנים לא הספיק לראות את המתקף.

חבל-תליה בעיה חברתית. חרבון מסמל בעייה כזאת.

כל עוד לא תיפתר בעיה זו, — איש לא יוכל לומר בבטחון כי בנו לא ימצא את עצמו, באחד הימים, בתא מסורג על כי הרים ידו נגד החברה.

או יקומו נציגי החברה למיניהם וידרשו: עין תחת עין, שן תחת שן.

והם לא יזכרו כי על פשעם שלהם הם נוקמים בנער אומלל, קרבן לכוחות חוקים.

ושופטים ויכול להם, הנחלס יריבים ושרי תפים לפשע אשר הלשינו עליו.

כתורות העתונים עוררו ברבבות מוחות של הורים טרודים בדאגות יומיום את השאלה: האם גם בני יהיה כזה? האם הוא מסוגל לקום ולהרוג אדם? התשובה המחייבת היתה: ישנם סיכויים לכך.

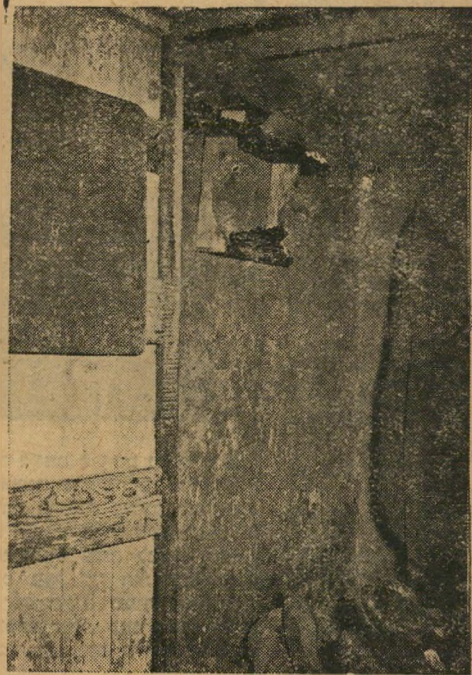
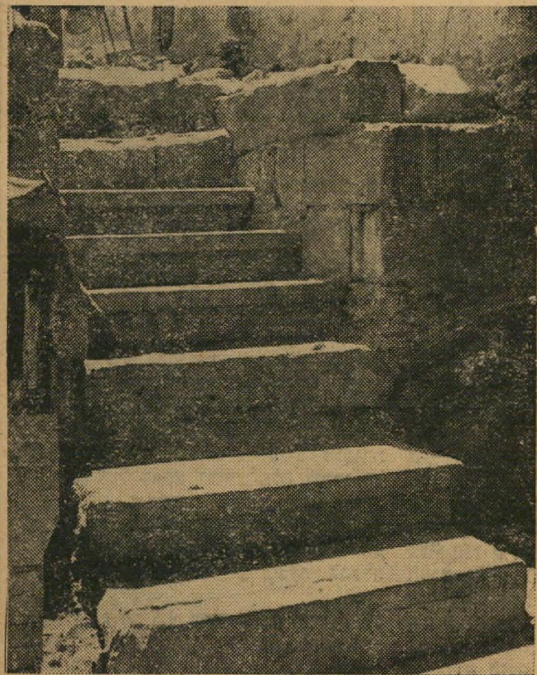
ספר החוקים הפלילי יכול לשלוח את חרבון לגדו או למאסר ממושך. רבים ודאי ינשמו לרווחתו. אולם מעולם לא פתר

אל עקים הפשע

מדרגות אלה מובילות אל החצר של בית יצחק כהן, בה ישן הצעיר בלוי הר-צה. אחד השכנים הודיע לאחר-כך למשטרה ששמע צעדים נחפזים במדרגות, אחריהם באו היריות.

ראש אריה בדלת

חדרו של ישראל חרבון חזר קטן בכית עזוב בשכונת התקווה. על הדלת קבע הצעיר מבעת בעלת ראש של אריה ומעליה לוח מתכת בו היה חרות השם "ישראל חרבון".

(המחזור מעמוד 4)

אניות שעגנו בנמל והלכתי עם שלט שהיה כתוב עליו: "על כולם לעזוב את האניות ולבוא לבית יורדי הים. אספה כללית וש' ביתה".

כשהתחילו המכות על צפונות היתה לי הזדמנות גדולה להתנמק בשוטרים, שהיו אותי הרבה כשהייתי קטן. אני זרקתי להם ברזלים, במקום להתיר עליהם מים. אחר-כך קפצתי לים ושחיתי לחוף ונשלחתי ל"יבוי שריר.

גִּבּוֹר הַיִּת וְגִבּוֹר תִּישָׁאֵר!

אחרי המשא ומתן חזרו המלחים לאניות וכשבאתי לאניה של צפונות, שאל אותי פתאום קצין משטרת החופים: "מה שכן?" אמרתי לו: "ישראל חרבון." אמר לי "בוא לתחנה".

באתי לתחנה, אמר לי: "אתה צריך להביא תעודת יושר. תיגש לרחוב השחר" הלכתי לרחוב השחר, אמר לי ספורטה: "גִּבּוֹר הַיִּת וְגִבּוֹר תִּישָׁאֵר, לך אני לא נותן תעודת יושר".

זה היה מכה בשבילי. ניסיתי לקבל עבודה בצפון תל-אביב. לפני שהתחלתי לעבוד בא שוטר אל בעל העסק ואמר לו שאני גִּבּוֹר. פיטר אותי.

רִצְיָתִי לְעֻזָּב אֶת הָאָרֶץ

המשכתי לגנוב, אך המשטרה הפריעה לי. רציתי לעזוב את הארץ. אם הייתי יודע ש' יקרה ככה עם המשטרה לא הייתי חוזר אף פעם. הלכתי והוצאתי ספסופרט צרפתי מה' קונסול, אך משרד העליה נטפל אלי ואמר לי לשרת בצבא. הלכתי לצבא. שם לא קיבלו אותי. חזרתי למשרד העליה ואז שאלו אותי אם יש לי דיביזום. עניתי שאין לי. אמרו לי שכשהיו לי, אשוב. הלכתי והבאתי להם דולרים. אז הוא הרים את הטלפון, דיבר

עם המשטרה. "יש פה שוק שחור", הוא אמר להם. ראיתי שזה ככה, לקחתי את ה' רגליים והלכתי.

כִּדְיָתִי בִּיצְחָק כֶּהֱן

חברים שלי אמרו לי שיצחק כהן הלשין עלי בקשר לגניבה שעשינו ביחד. הזמנתי אותו לדור-קרב אקדחים על גשר ראשיפנה, אך יצחק לא בא.

אינני רוצה אנשים ישנים. יצחק לא ישן בזמן שאני יריתי עליו. אמרו לי שהוא הל' שין עלי בקשר לגניבה. איתו לילה הוא הס' פיק כבר לבקש את סליחתי, אך זה היה כבר מאוחר. אני לחצתי רק כדור אחד ואת השלושה לחצתי בדרך שברחתי, בכביש עין עקיבא.

אם אתם מעונינים לדעת מי באמת אשם, זו רק המשטרה. עוד ביום ששי הם רצו לעצור אותי אבל אני בעל תכסיסים ואני הגעתי לידי פשרה עם סמל גרינברג: אני נותן את האקדח והוא משחרר אותי עד יום ראשון. אני חשבתי על זה עוד לפני חודש וחצי, כשהייתי בבית. הלא אני נשבעתי כי אני ארצח את המלשין עלי.

וכך היה עם הנהגים: אני אוהב לנהוג ובלי כסף מוכרתים לשרוד, עוד בפרט שיש לי רצה. אני לא מפחד מהאמת וזה שמסרתי את קורות חיי זה מראה שאני אוהב רק את האמת.

מֵה יִכּוֹלְתִי לַעֲשׂוֹת?

אני רוצה לדעת, מה היית עושה במקומי? אני לא מתכוון לרצח. אבל היית גִּבּוֹר או לא? לעבוד לא נותנים, ללכת לים גם כן לא. לעזוב את הארץ — לא. לגנוב קצת, נו, קצת אפשר, ומזה יוצא רצה. יצחק הלשין עלי וכל מלשין סופו כדור בראש. כל מה שאמרתי לך זה אמת.

בְּמִדְיָנָה

הַעֵם

אֶרֶץ שׁוֹקֶעֶת ?

המונים שהתרחצו השבוע בחוף הריביירה, בתים, לא תיארו לעצמם את האמת האיומה. אולם היתה זאת עובדה: החוף שקע ממי מתחת לרגליהם. לו עמדו במקומם מב' לווז, משך 100 שנה בלבד, היו טובעים כל אלה מהם שלא היו לומדים עד אז לשחות.

אמת איומה זו נתגלתה להם מפי פרו' פסור משה אבנימלך, גיאולוג של האיג'י ברסיטה העברית. משך כל שנה נעלמים 10 ס"מ שלמים של חוף. בעבר הקרוב ביותר של 50000 שנה בלבד, שקעו בים שלושה קילומטרים של אדמה לאורך כל חופי הארץ. כמו כל האסונות, בא גם אסון זה מן הצפון הרחוק. שטחי הקרח הלבנים נמסים והולכים. מימיהם נשפכים לתוך הים. פני הים מתרוממים ברחבי העולם. ארץ-ישראל, מצרים ואפריקה הדרומית נמנות עם הקר' בנות העיקריות.

מוֹחָמֵד וְהַחֲלוּצִים. יתכן והיו בארץ אנשים כה אנוכיים שלא היה איכפת להם כלל מה יקרה לבני-בניהם, בדור ה-5000 אי 8000 אחריהם. אולם גם אלה לא היו צרי' כים להתעלם מכך שישנם עוד דברים השוק' עים בישראל, ובמהירות הרבה יותר גדולה. למשל: הרמה המוסרית, המתח החלוצי.

אחד הסמלים לכך היה המיפגן הגדול ש נוער הקיבוץ-המאוחד שנערך השבוע בתל-אביב, כשאלפי הבנים בחולצות הכחולות, בלחית פרות ועגלות ושאר ירקות, עברו בחוצות העיר. היתה זאת הפגנת-כוח גדולה של נוער שעוד מוכן לעמוד לפקודה. אולם יחד עם זאת היתה זאת הפגנה עגומה: בימים עברו לא בא הקיבוץ אל העיר, סמך על כך שכני העיר יבואו בחרדת קודש אל

המשק, יפקחו עיני-עגל למראה הפרות. עתה הסיק גם הקיבוץ את הלכה מן המ' ציאות: אם מוחמד לא בא אל החר החלוצי, הרי על החר החלוצי לבוא אל מוחמד המתקש.

אולם, מנחם הגיאולוג, שקיעת הארץ אינה ג'א תוצאת השלב הגיאולוגי הנוכחי. בעוד כמה עשרות אלפי שנים יש לצפות שחוף הארץ יתרומם מחדש, ואם כך המצב בכבי, בו שולט רצונו של בורא-העולם, הרי ייתכן הדבר גם בנפש העם, בה שולט רצון האדם.

מְדִינִיּוֹת

רִיקוּד עַל שְׁנֵי חֲבָלִים

חידוש היחסים בין ישראל וברית-המוע' צות לא היה אלא חלק ממשאומתן מקיף יותר שהתנהל בכמה בירות של הדמוקר' סיות העממיות בין נציגי ישראל ובין נצי' גים קומוניסטיים בעלי-עמדה. חלק אחר, לא פחות חשוב, היתה התביעה לחידוש העלייה מארצות הדמוקרטיה העממית ואולי אפ'לי בתנאים מסויימים, "מברית המועצות עצמה.

הפעם ידע משרד החוץ לנצל את המצב הבינלאומי המיוחד, ניסה לנצל מצב זה, בו רוסיה עושה מאמצים רבים לשכנע את המ' ערב בטוהר כוונותיה לטובת ישראל. תביעת ישראל היתה: עלייה מצומצמת מרוסיה ובולגריה וכן עלייתם של זקנים, אשר להם קרובי משפחה בישראל, מרוסיה לסובייט.

לַמַּעֲשֵׂה, רֶק 300. השבוע נודע על הצ' לחה מסוימת בשתי הנקודות.

בסופיה הצליח מיופה-הכוח הישראלי, גר' שון אבנר (אשר לזכותו יש לזקוף את הצלחת המשא ומתן לחידוש היחסים), להשיג את אישורה של ממשלת בולגריה לעליית מספר מצומצם של יהודים, הרוצים בכך, לישראל דרך תורכיה. הסכמתה של תורכיה להסדר זה הושגה כבר מזמן.

למעשה, יגיע מספר העולים שיעלו למ' הסכם זה עד ל-300 איש בלבד, מאחר שמר' בית יהודי בולגריה, שחפצו לעלות לישראל, נמצאים כבר כאן. אלה שלא עלו היו ברובם קומוניסטים, או שנמנעו מעליה מסיבות אישיות.

תְּשׁוּבָה רַחוּקָה מִשְׁלִידִית. להישנן נוסף הגיע אבא אבן בשיחה פרטית עם שבריר ברית-המאחד בושינגטון אורני זארובין. בשיחה זו ביקש אבן מזארובין לאפשר את עלייתם מרוסיה של יהודים מגיל 60 ומעלה, שיש להם קרובים בישראל, ואשר אינם בעלי מקצועות חיוניים. זארובין נמנע מתשובה מיידית, אך כעבור יומיים הודיע אחד ממזכיריו טלפונית לאבן כי "השגריר יעביר את המשאלה לרשויות המתאימות במוסקבה".

נסיון היחסים הדיפלומטיים עם ברית המי' עצות, הנהוגת להשאיר רבות מן השאלות המופנות אליה ללא תשובה כלל, מלמד כי תשובה כזאת רחוקה מלהיות שלילית.

פְּנִצְרִים לֹא יֵהְיוּ. אך משרד החיץ אינו מזדרז לשמוח. נזהר מלחזור על הכש' לזנות, שהיו מנת חלקו בעבר. אמר פקיד במחלקת מורח-אירופה: "הפעם תהיה לנו מדיניות מתוכננת בענינים אלה — לא יהיו יותר פנצ'רים". הוסיף אחר: "כנראה, זה גורלנו. כשלא הולך עם הרוסים, יש אורני' טציה על אמריקה. כשנכשלים שם, עוברים לאורניטציה למזרח. אך מובן שהמניע הי' עיקרי שלנו אינו יכול להיות מדיניות, הוא היה מאז ומתמיד — דולרים".

סיכם את המצב כתבו המדיני של אחד העתונים: "מעתה לא יהיה הדבר כה פשוט. ישראל תהיה חייבת לבדוק מחדש את עמ' דתה בכל הבעיות השנויות במחלוקת בעצרת האומות-המאוחדות. הבעיה תהיה, איך לר' קוד על שני חבלים, להשתדל לא ליפול".

אִגְרַת אִשִּׁית

כשהתבהרו הענינים מעל בעית חידוש ה' יחסים, היתה מחשבתם הראשונה של אנשי הכפפת במפ"ם: טיפול מחדש בשחרורי של מרדכי אורן. שליחם, מנחם באדר, חבר הכנסת הראשונה בקיבוץ מורע, מסר דין וחשבון בענין זה הודיע, כי בהתאם לגורל המקובל, רצויה פניה הומאניטרית, בלתי פוליטית.

בהתאם לכך פנתה יגה רשביאקאירון, רעיתו של העצור, אל נשיא צ'כוסלובקיה אנטונין זאפוטוצקי, באגרת אישית מתאימה. חוגי מפ"ם ניסו גם ללחוץ על נשיא המ' דינה יצחק ברצבי, שיפנה אף הוא במכתב דומה. בן צבי לא נענה לפניה, אמר שהיה

הַנֶּעֶר לֹא הַחֲזִיק רֹבֵה

שני יוצקים, חיים ונתום חיים, שהיו מר' כנים לקחת על עצמם את הביצוע. הועד, שעד כה לא קיבל כל עזרה משום מוסד ציבורי, פנה למפקח על המלאי, ביקש הק' צבת 150 קילוגרם ארד, מתכת יקרה בשהקי הארץ. ההקצבה לא נתקבלה. ההורים נאלצו לקנות את המתכת בשוק החופשי, דבר שהקי כיץ את מחיר האנדרטה ל-1500 ל"י. הקושי האחרון היה הצורך להתגבר על התנגדות הורם הדתי, שיש לו חלק במקוה

על פני הארץ, בנקודות שונות, פזורות עשרות אנדרטות לזכר גופלי מלחמת השחר' רור. הן בנויות בצורות מצוריות שונות, כידי הדמיון של מתכנניהן, אך הצד השווה שבהן: במרכז של אף אחת מהן אינו עומד פסל, כפי שמקובל באנדרטות בכל רחבי העולם.

החודש הוסר הלזט מעל אנדרטה נוספת, הראשונה שפרצה את המסורת המקודשת. ככל ההכשרות המגויסות, עברה גם הכ' שרת גבע, שגויסה זמן לא רב אחרי סיום לימודיה המשותפים בבית הספר החקלאי מקוה-ישראל, יחד עם הגדוד השלישי של הפלמ"ח כולו, את החזיתות השונות של הארץ במלחמת השחרור, השאירה בדרךה כצבות, אחתיהן נחו גופותיהם של 11 מחבריה.

זמן לא רב אחרי תום המלחמה התפרקה ההכשרה, חברה נפוצו לפינות שונות של הארץ. הזכר היחידי שהשאירה: ועד הורים שכולים, שהתארגנו, החליטו להקים מפעל' זכרון לבניהם הנופלים.

הם הצליחו לאסוף ביניהם קרוב ל-700 ל"י, בהן גמרו יאמר להקים עמוד זכרון צנוע בגן הבוטאני של מקוה-ישראל, מקום בו התחנכו בניהם. הם ידעו שבסכום צנוע זה לא יוכלו לפנות אף לאחד מאנשי-המקצוע, הרגילים לטכ' מים גבוהים הרבה יותר, על כן פנו למשה גאנה, פסל יליד הארץ, שאינו עושה את אמנותו קרדום לחפור בה, הוא הסכים, עבר חדשים אחדים על המדגם העשוי פלסטלינה בתדור היחיד, בו התגוררו גם אשתו ובנו.

כשקרא לויד ההורים, ראו אלה לפניהם דכות נער, בגודל טבעי, נשען על מער' בידו האחת ומועך בידו השנייה כובע עבודה רגיל. לא ניכרו בפסל כל סימנים של אט' כולות ואיזמים. לא היה בו כלום מגבורת המלחמה, אבל דחקא דברים אלה דיברו אל לב ההורים, שאמרו: "בנינו היו אנשים פשוטים, אנשי שלום ועבודה. הם לא היו חיללים מקצועיים ולא זה האפייני להם. הם הלכו לקרב, בו נפלו, רק בשעת ההכרח המר'".

אבל קשיי הביצוע התחילו רק כאן. בארץ לא נמצאו אנשי-מקצוע שיוכלו לצקת את הפסל בארד. אחרי חיפושים רבים נמצאו

שרונה. אותה שעה הדביקה אילנה כרוזים על הקירות. היא התגישה ללחיי למרות התנגדותו, בעזרת חברים מן החוץ, כי רצתה להיות שותפת לחוויותיו.

יעקב ואילנה הכו "דרור" ו"גילי". **המעיים שלי בחוף** "שום דבר לא הרגיו את חרותי במשפט המחתרן כמו הע' רתו של חיים כהן, היועץ המשפטי, שהוא פחדן השולח אחרים לפעולה. עברו לא הצ' דיק הערה קטלנית זו. אף שנסע לאנגליה לפני המלחמה, חזר מרצונו החופשי לארץ, חודשים לפני שהממשלה חיבה את התלמי' דים לחזור. באנגליה למד משפטים, גר אצל אמו, עסק, בין היתר, בכמה פעולות לחי' שעוררו הד עולמי.

בחזרו, הפך מפקד כיתת חבלנים של לחי' בירושלים. באחת הפעולות פיקד על 30 איש ליד חומת העיר העתיקה, ראה שאחד מאנשי ההגנה, שנשא קונוס של 200 ק"ג, נפצע לרגלי החומה. איש מבין עשרות הלוח' מים שנכחו במקום, בני שלושת הארגונים הלוחמים, לא התנדב להצילו. יעקב זינק אליו, ניסה לסחבו למקום בטוח, תחת עיני הלגיונרים, שזרקו עליהם רמונים.

"עזוב אותי!" נאחז יהודה ליי, הפצוע. "אני הולך למות. המעיים שלי בחוף!" יעקב חזר, הביא אלונקה, הוציא אותה. חוך כדי כך נפצע הוא עצמו קל בחמישה מקו' מות. האיש חי. הוא עיבד כיום במשרד המשפטים בירושלים.

אבא לא הופיע. אהרי רצח ברנאדוט נאסר יעקב. הוא הובא ליפו. כשאלונה, ש' היתה כבר חיילת, באה לבקריו, נערכה לפתע הפריצה הגדולה. יעקב ואילנה יצאו החוצה, סחבו גיפ שעמד לתומו ברחוב. אילנה, שגמרה בינתיים קורס צבאי לנהיגה, הובילה אותו משך יום ברחבי הארץ.

בגמר הכיף הלך יעקב לעוררדין חוטר' ישי, שהיה אז פרקליט צבאי ראשי, שאל ל' צתו. חוטר' ישי יעץ לו להסגיר את עצמו, ל' התגייס. יעקב עשה כך, אחרי שבילה עם אי' לנה עשרה ימים.

הצבא העביר את יעקב לחיל הקשר, ומשם, בהתחשב בהשכלתו המשפטית, למחלקת ה' חקירות של המשטרה הצבאית. בביצ'ח עסק בחקירות פליליות, של גניבות ומעילות. הוא נחשב לחוקר מצליח מאד.

במרס 1949 נערכה סוף סף החתונה, בטקס עלוב ברבנות. אביו של יעקב לא הופיע. **רעבתי** "אילנה השתחררה מן הצבא. יעקב שרת ביפו. חיייתי מהאייר ומאהבה. קיבלתי עבודה כאורחית בצבא. נכנסתי לה' ריון ולא יכולתי עוד לעבוד. הייתי חולה. לקחתי הלוואה ושכרתי את החדר ברחוב ברוזילי. קיבלנו תמיכה מן הצבא, אבל זה

קלים. מרדכי חרותי, כיום סגן נשיא בית' הדין הצבאי העליון, הוא איש קשה, אדם מסוגר בתוך עצמו, שאינו נוטה לגלות אהבה לזולתו. הוא היה מסוגל לבלות ערב בבית מבלי לדבר אף מלה אחת. כשהיה יעקב בן 14, התגייס האב לצבא

יעקב חרותי (x) כתלמיד בגימנסיה הרצליה ממצוקה כלכלית, בריחה למלכות ישראל

הבריטי, כסרג'נט. הבן נשאר לבדו בדירה, כשבדין די כסף כדי לאכול במסעדה ולשלם את שכר הלימודים. את הבית ניקתה, לפ' עמים, מאד לפעמים, אחת הקרובות. אי אפי' שר היה לשבת בו על כיסא מבלי להוריד ממנו קודם כל את האבק.

הנער שגדל בתנאים אלה היה פרא'אדם. הוא לא זכה לצינונים טובים בגימנסיה הרצליה. אולם הוא זכה לתשומת לב. ככל ילד בתנאים אלה, היו לו דרכים משלו למ' שוך את תשומת-הלב שכל נער צמא לה — ואם לא חיובית, הרי שלילית.

הוא טיפס על קירות, שבר שמשות. פעם נחשד (שלא בצדק) שהכניס עז לכיתה בש' עת השעור הערבי של המורה חזד. פעמים גורש מן הכיתה. פעם סולק מה' גימנסיה, הוחזר רק בהשתדלות אחד הדודים. האב לא הלך.

אולם הנער התעניין במקצועות המעשיים: חמייה, טכניקה של רדיו, חשמלאות. בהם שקע. עד היום הוא לומד בקורספונדנציה בבית ספר לרדיו.

רציני מן הרגע הראשון. אילנה הכי' רה נערה שגרה בביתו של יעקב. הנער הבודד משך את לבו הילדותי. היא התחילה "ללכת" אתו. לא היתה זאת "הליכה" רגילה. מן הרגע הראשון היה ברור שזה רציני, אף שהיתה תלמידה בכיתה ח' עממית, והוא תלמיד השמינית.

ההליכה הסדירה לא נמשכה יותר מחוד' שיים. יעקב התגייס כנוטר, שרת באשדות יעקב.

פעם בחודש חזר לחופשה. ביקר את אילנה. סיפרה היא: "התכתבנו שלוש פעמים בש' בוע. היינו קטנים. זה הספיק לנו." אולם זה לא הספיק לאורך ימים. הוא חזר לתל-אביב, היא למדה בעיינות. עתה נפגשו פעם בשבועיים. הוא הודיר אותה, הכריח אותה ללמוד, התכוון בעצמו לבחינת בגרות לונדונית, התכוון לנסוע ללונדון.

"דרור" ו"גילי". בינתיים געשה בארץ מלחמת המחחרות. השנה היתה 1946. יעקב היה לוחם חרות מובהק — כדיבורים. הכל היה בטוחים שהוא איש מחתרת. אולם כמו רבים אחרים, ביניהם כאלה המתקשטים כיום בנוצות לוחמים, היתה דרכו מן הדיבור אל המעשה ארוכה מאד.

לבסוף היתה זאת דווקא אילנה שגייסה אותו. היא שוכנעה רק בקושי, אחרי שלוש שנים, שדעותיו צודקות. אולם בניגוד ליעקב, היתה אשה מעשית מאד. כששוכנעה פקעה סבלנותה: "אם אלו דעותיך, אז אתה צריך לעשות משהו!" יתכן שאילמלי כן לא היה מצטרף בכלל למחתרת.

אולם יעקב לא היה פחדן. בחודשי המח' תרת לא יצא אמנם אף לפעולה אחת. אולם הוא לא הסתכן פחות: הוא הכין את המוק' שים והפצצות לפעולות רבות, ביניהן להתי' קפת בתי הזיקוק, לפריצה לסרפנד, לפעילת

הוא השקיף בעד החלון המסורג הועיר אל המכוניות שעברו בכביש מתל-אביב לירוש' שלים. המחשבות שעברו אותה שעה בראשו של יעקב חרותי, הנאשם מס' 1 במשפט המחחרת, היו עגומות למדי. אותה שעה, ישבה אשה בת 22 בחור

מוכן לעשות זאת אך ורק לפי המלצת משרד החוץ.

תלוי בכיוון הרוח. אך משרד החוץ, סרב להמליץ על נקיטת צעד כזה, טרם חזר ארצה מסירו שמואל בן-צור, מנהל מחלקת מזרח אירופה. בן-צור, שסיים השבוע סיור בבירות המוקרטיות העממיות, הודיע כי פגש אצל הנציגים הקומוניסטיים נכונות ל' יישב את רוב העניינים השנויים במחלוקת. אם לא ישתנה כיוון הרוח, לא יהיה זה רהוק מן האמת להניח כי ימי מעצרו של אורן לא יארכו עוד.

המשק

הסדק הראשון

כשהחלה איראן את המאבק עם הממלכה המאוחדת, בהלאימה את מפעלי הנפט, חיס' לה גם את נציגותה בישראל. המגמה היתה לזכות בתמיכת ארצות ערב.

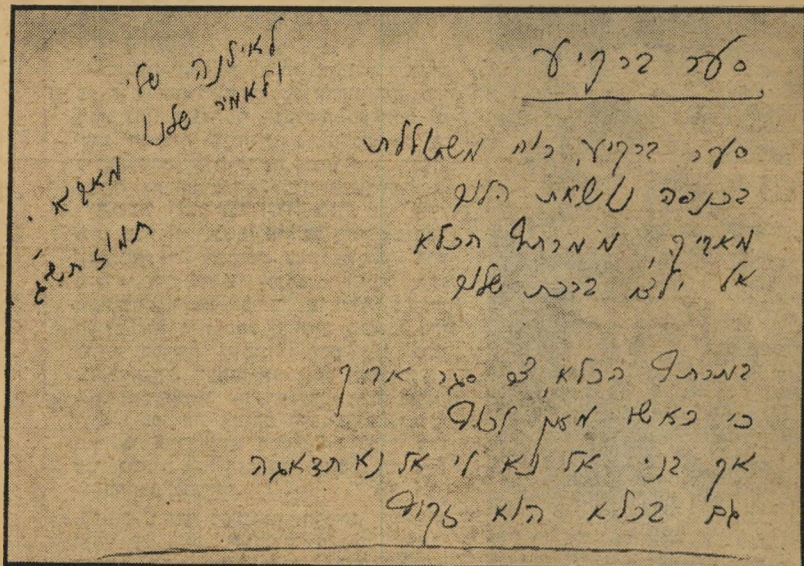
שנים עברו. ארצות ערב הגדילו את תפוקת הנפט שלהם, לכאבי-לב איראן, לא חשבו אפילו על תמיכה ממשית במלחמת מוצאדק עם הכובש הזר. ממשלת איראן החליטה לבדוק מחדש את מדיניותה כלפי מדינות ישר' ראל. היא טרם קשרה יחסים דיפלומטיים תקינים, אולם דרך הבנק מלי איראן נחתם הסכם עם ישראל, המבטיח חילופי סחורות חיוניות בקנה-מידה גדול.

איראן מציעה לישראל בראש וראשונה נפט, שעד כה היה על ישראל להביאו ממר' חקים (מוונצואלה) תמורת מטבע קשה. היא הציעה גם: בשר, דגים, כותנה, חמרי-גלם לתעשיית שמנים, חיטה, עצים, גומי, של' חים ועורות, שעורה, קמח דגים, פתם, תפוחי אדמה, תה ותוצרת חקלאית מגוונת.

כתמורה ביקשו האיראנים: מכוניות, צמי' גים, זבלים חמימים, תרופות אנטיביוטיות, מוצרי כותנה, מלט שיניים תותבות, סכיני' גילות, עטים נובעים, שעונים ומוצרי גיילון.

לתעשייה הישראלית נפתחו, איפוא, אופקים רחבים. בתכנית הייבוא האיראנית לשנה ה' שוטפת נמצא סכום למעלה ממאה מיליון דולאר בער', שהוקצבו למיצרכים, הנמצ' אים ברשימת הייצוא הישראלי. התעשייה הישראלית יש ביכולתה לספק ללא קושי מיוחד, את הסחורות הדרושות, להגדיל על-ידי כך את התעסוקה ולחטוך סכומים גדולים במטבע זר.

גיתוח המאזן המסחרי הקודם של איראן הראה, שאת המקום הראשון בייבואה תופ' סות ארצות-הברית. אחריהן צועדת הממ' לכה המאוחדת, גרמניה וצרפת. אך ממשלת

מכתבו של חרותי לאשתו וזכנו מבית-הסוהר

"הוא לא הבין שצריכים לאכול!"

במינו. הוא לא היה אשם בכך. משרד יל' דותו היה קרבן לטרדינה משפחתית, שהיתה מוכרחה להטביע חותם עמוק ומכאיב בנפשו הרכה של ילד. האב, עורר-הדין מרדכי חרותי, נפרד מאש' תו בעוד יעקב בן שנתיים. הילד עבר לגור עם אמו עד גיל שמונה. אז עברה היא לאנגליה, שם עבדה כתפרת. הנער נשאל עם מי הוא רוצה לגור. הוא נזכר שלאבא יש בית יפה, רהיטים יפים, אבא גם קנה לו מתנות. הילד עבר לגור בדירת אביו, ברחוב השחר בתל-אביב.

עז בשעור הערבי. לא היו אלה חיים

איראן משתדלת להשתחרר מתלותה הכלכלית בארצות האנגלוסקסיות. ואם תדע ישר' לנצל את ההודמנות שנפתחה לפניו, יוכל בבת אחת לפצות את עצמה על הנוקם, שנגמרו עקב ההסגר הכלכלי של כל שאר ארצות המרחב, יהיה זה הסדק הראשון ב' מסך-החול הכלכלי.

מחתרת

דיוקנו של איש מחתרת

בתא צר וארוך במשטרת ב'ידגון ישב השבוע גבר בעל פנים חיוורים וצמוקים.

יעקב חרותי

מי עמד מאחוריו?

הלך ישר לשלם חובות. חיייתי מחמש לירות לחודש. רעבתי!"

זה היה המצב כשנולד הבן, באפריל 1950. הוא נקרא אמיר. היה זה פירש שבביל אילנה, על כך שילדה בן, במקום בתי. היא רצתה בשם זה. יעקב העדיף שם ארוך הרבה יותר.

כשהיה על יעקב להשתחרר, רצה להישאר בצבא הקבע. סיפרה אילנה: "לא נחתי לו בשום אופן. ניסיתי בטוב וברע, ולבסוף באימים. הייתי פשוט רעבה ורצינית לאכול. רצינית שיעבוד וילמד!"

היתה זאת הפעם הראשונה שאילנה נוכחה לדעת שבעלה חסר כל אחריות בעניינים מש-

מטפחת עץ הראש. "הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל" אומר החתן, אהרן כהן, לכלתו, בלה בוסליק, בטקס הנישואין שנערך במשרד עורך הדין. למטה: סמל המשטרה מתבונן

עה שהחליטו אהרן כהן ובלה בוסליק להקים בית משותף, לא העלו על דעתם שהחלטה זו תהיה נושא לקרב משפטי ממושך ומייגע. כל שאיפתם היתה לחיות יחד, כבעל ואשה, ולשם כך עשו את מה שחייב לעשות כל זוג הנמצא במצב דומה: הם הלכו להירשם ברבנות, ציפו ליום חתונתם.

אך בעיני הרבנות לא היו הדברים פשוטים כל כך: שם משפחתו של אהרן הוא, כאר מור, כהן. עובדה זו, שבעליה לא ייחס לה שום חשיבות מיוחדת, בהצטרפה אל ה' עובדה שהמועמדת להיות אשתו היא גרושה, עשתה את הנישואים לבלתיאפשריים. **הסמל הבריטי היה בור.** כהן חיך, משך בכתפיו: לשמו אין כל קשר עם הכת המקודשת של הכהונה. בציכוסלובקיה, ארץ מולדתו, היה שמו צון (נכתב con, בלועזית). כשהתגייס לצבא הבריטי, בראשית מלחמת העולם, לא היה סמל הרישום הבריטי בקי ביותר בפרשת "שמות", רשם את שמו "אהרן כהן", החתים את פנקס השירות. הרבנים שמעו את הפרשה, עיינו בתעודות, ליטפו את זקניהם הלבנים, פסקו לבסוף כי אהרן הוא ספקיכה, ובתור כזה עליו ליהנות מכל הזכויות והחובות המגיעות לו בהתאם למעמדו.

הזוג נואש מנישואין חוקיים, אך לא ויתר על חיים משותפים. האהבה היוותה, לדעתם, נימוק שקול כנגד חסרונה של חור תמת הרבנות. עד שיום אחד פתח אהרן את העתון בשעת ארוחת הבוקר, מנהג מקור בל גם במשפחות ההגונות ביותר. בעיתון היה משהו שהקפיצו ממקומו.

אין צורך ברב. היתה זו הידיעה על פסקהדין במשפט יובל (העולם הזה 763), שניתן על ידי השופט המחוזי בנימין כהן. אביגיל קלינגר, אשר גישוואיה לשמואל לוריא היו כישלון, ביקשה להתגרש ול' הינשא למיכאל יובל. בפיוזוזה מסרה בר' בנות, כנימוק לבקשת הגט, כי קיימה יחסים עם אהובה החדש. הרבנות נזנחה את הגט המבוקש, אך לא שכחה להוסיף, בהסתמכה על חוקי השולחן ערוך, כי אביגיל רשאית מעתה להינשא לכל מי שיעלה על דעתה, פרט לבחיר ליבה.

הזוג המיואש, אשר נזקק בקשיים אינ

הגנת. לאוכל לא נשאר הרבה. היא לקחה 'כודות נוספות, עבדה עד מאוחר בלילה. לא היתה זאת הבעייה היחידה. חמירה יותר היתה הבעייה הנפשית של היד. אמיר הוא ילד שקט וטוב. אולם ככל ילד שאל: "איפה אבא?"

אילנה סיפרה לו שאבא בצבא. אולם הילה, שהיה קשור מאד אל יעקב, לא עבר על כך בקלות. יום אחד החל פתאום ממלמל לעצ' מו: "אבא אוהב אותי... אבא אוהב אותי..." הוא חזר על כך משך עשר דקות. היה זה מחנה פאסטי: הילד נסה לשכנע את עצמו שאינו נטוש.

יום אחד שלח לו יעקב מבית-הסוהר שיר מחתרת ישן, הקריש אותו לאשתו ולבנו. אילנה שרה אותו לאמיר. מאז מסרב אמיר לשכב לישון מבלי לשמוע את "השיר של אבא."

"איש רא יעריץ אותך" מפעם לפ' עם ניתן לאילנה להיפגש עם בעלה. תחילה היו אלה פגישות די נאות, השנים ישובו כמעט יחד ורק הסמל אלברט מוהלי, גבר משופם ונוח לבריות, נכח בחדר. אולם אחרי בריחת בכר שונו הסדרים: השנים יכלו להיפגש רק כששולחן ארוך מפורד ביניהם, ושטרים רבים, מכל הדרגות, ניכחים. רק בקושי החזיקה אילנה מעמד.

גם יעקב לא הרגיש, כנראה, בטוב בחפ' קידו החדש כנאשם. כל ענין המחתרת לא נראה לציבור הרחב ולחברי יעקב כמעשה גבורה. לאחר שנתגלתה בכל מערומיה תחת זרקור המשפט, לא נראתה המחתרת אלא כמעשה-שטות, חסרת-כללית ועגום למדי.

עובד, לא מנהיג. השאלה הגדולה, שת' עמוד לפני שופטיו של יעקב חרות, תהיה: מה היתה חשיבותו במחתרת?

הוא בלס יותר משאר הנאשמים, כי כנראה, מילא במחתרת תפקיד של גייס — ובתור שכזה הוכר על-ידי הצעירים.

אולם יעקב חרותי הוא איש בלתי-מעשי. אין הוא אישיות המסוגלת לזיום תנועה, להנהיג מחתרת. עברו היכיח שהוא אדם המתמסר בכל נפשו לעבודה המוטלת עליו — בלח"י, במשטרה הצבאית, במחתרת-ללא-שם. אולם לא הוא היה האיש שנתן אי-פעם פקודות. יתכן ולולא היה כה בלתי-מעשי, לא היה לו כל-כך קשה להסתדר בחיים, לפרנס את משפחתו — דבר שהיה באותם הימים קל למדי לצעיר ישראלי וותיק בעל השכלה.

אילנה חרותי היא, אולי המזומחית הגדולה ביותר למחתרת זו הנמצאת כיום בחופש. היא לא נכנסה לעניינים, ובעלה הסתיר אותם מפניה. אולם היא צעירה פיקחת, שיכלה להוסיף פרט אל פרט.

אין ספק שעמד בראש המחתרת איש ש' טרם נתגלה. יעקב נכנע לו, הושפע על-ידו, מילא את שליחותו. בשמו פיתה צעירים ב' פראוזה דתיות-למחצה של "מלכות ישראל". **האיש והבעייה.** יתכן ויעקב חרותי יותר משהיה חשוב כשלעצמו, היה איפיוני לבועיה לאומית גדולה.

הוא גדל במשפחה מסוכסכת, ללא בית, ללא מסגרת בראשית חייו. הוא נגדף במערי' בולת הלח"י, כמעט בעל כורחו, אך היה לוחם טוב. בתור טיפוס היה אידיאליסט (הוא התפעל במיוחד מסטרים מן הסוג של פנדורה וההוגנדי המעופף).

הוא לא הסתדר בחיים. בבית ראה דוחק, מצוקה כלכלית. הוא לא היה מסוגל להסיק את המסקנה, להסתדר בחיים בריגניים, להע' לות את רמת משפחתו.

במקום זה עשה את ההיפך: ברח מן ה' אפרוריות הפרטית והציבורית מחוסר-ה' כלית האישית והכללית, אל הרומנטיות המ' וזייפת, שלא היה לה שום תכלית, שום דרך ברורה למטרה כל שהיא, שום פתרון תיובי לכל בעייה שהיא, אלא שעסקה בהגנות מקר טעות למעשים שונים שפגעו, לדעת חבריה, ב"כבוד הלאומי".

היא השיגה, בסופו של דבר, את ההיפך ממה שביקשה.

האמנם היה יעקב מסוכן למדינה? האמת המרה היא שקורם כל הוא קרבן. דמות המח' תרת מקבילה, באופן יחסי, לדמות המדינה, המשטר, האופוזיציה. כאשר המאורעות ה' גדולים שקעו, כאשר ראשי הלוחמים מאתמול הפכו לעסקנים המסתפקים בנאומים ומאמרים מפוצצים, משלמים את המחיר הלוחמים מן השורה.

* חרותי עצמו אינו אדוק, אף כי בביתו לא אכלו טרפה. הוא נסע בשבתות, אף גם לא היה אנטי-דתי.

פחתיים, לא הבין כלל את הצורך במשכורת. **אפשר ללכת לקולנוע.** יעקב עבד כפקיד אצל עורך-דין, התחיל ללמוד לבדו משפטים, עבר את בחינות השנה הראשונה כתלמיד-חרון של מכללת לונדון. המצב ה' כלכלי היה מיואש.

לבסוף ביצבצה תוכנית: הוא לקח חדר ליד משרד אביו, פתח משרד לתרגומים ול' הכפלות. השלט תלוי צוד היום על הבית אשר בפנית רחוב נחלת-בנימין ושרדות רוטשילד. אולם המשרד לא הצליח. היתה דרושה השקעה ניכרת כדי להחזיק מעמד משך כמה חודשים, להתבסס, לא היה כסף. אילנה החלה עובדת כפקידה במערכת יו' עות אחרונות, הרוויחה כסף. הילד הלך לגן. משך כמה זמן אפשר היה ללכת לפעמים גם לקולנוע.

לפתע שמה לב שבעלה עכד פחות מה' רגיל, הרבה להסתובב. שוב לא הופיע עוד בבית אלא מאוחר בערבים. הוא טען שאינו יכול ללמוד בחדר אחד בו נמצאים גם אשה וילד. הוא הלך ללמוד במשרד.

נקודת מפנה. באופן הדרגתי השתנה כל יחסו של יעקב חרותי. היתה זאת נקודת מפנה בחיי המשפחה. יעקב שוב לא רחש אמון לאשתו, לא שיתף אותה עוד במעשיו. אילנה לא היתה מאותו סוג נשים המס' תפקות בבישול ובשטיפת רצפות. היחסים בבית נעשו יגעים יותר ויותר. היא עבדה קשה לפרנס את המשפחה, לעתים קרובות חסר לחם בית. היא הבינה את בעלה, שלא ראה מעודו בית מסודר בחייו, לא תפס כלל שדרוש כסף כדי לקנות מזון, ושאשה זקוקה לפעמים גם לשמלה חדשה.

אולם היא לא היתה עוד נערת לח"י הת' מימה. היא שאלה שאלות. כמו בעלה קראה את סולס, עתונו השוביניסטי חובב-האלמות של הד"ר ישראל שייב. אולם היא שמה לב שהעתון לא הציע שום דבר חיובי, מלבד משהו מעורפל בשם "מלכות ישראל". כש'

אילנה, אמיר ויעקב חרותי. "אבא אוהב אותי..."

אמר בעיה שישת' הוא אירוס גדול, יאלה: "אבל מה צריך לעשות?" יעקב לא ידע.

פתרון קיצוני. משך החודשים התגבשה בלב אילנה החלטה קשה. היא הבינה שהחיים אינם יכולים להימשך כך. היא הציעה לשרוף את הגשרים, לעבור לאילת. יעקב סירב. היה דרוש פתרון קיצוני. היא לא רצתה להתגרש ממנו. אולם היה מנוי וגמור עמה להיפרד ממנו לזמן מה. ההשבר: אם יחיה כמה חודשים לבדו, יתחיל להעריך שוב טעמים של חיי משפחה. אולי זכרה, בסתר ליבה, שפעם רצתה ללכת לקיבוץ ודווקא יעקב סירב, באמרו שבקיבוץ לא יוכלו להיות חיי משפחה תקינים.

אולם עוד לפני שהתבשלה ההחלטה סו' פית, ירדה המכה: נתגלתה מחתרת. יעקב חרותי נאסר. התביעה ניסתה להוכיח שהוא מן האנשים המרכזיים. אילנה נקראה לחקירה, הופיעה עם הילד. נתנו לה לחכות שש שעות, כדי לרכז אותה. התוצאה היתה הפוכה: היא סרבה בכלל לדבר. כשקרא לה הקצין אריה שמילגובסקי באופן ידידותי בשם "אילנה", החלה קוראת לו, בלעה, "אריה".

"איפה אבא?" אולם החיים, שהיו קשים גם קודם לכן, נעשו עתה כמעט נוא' שים. אילנה השתכרה מעט. היתה צריכה לפרנס את הילד ואח עצמה, לשלם חובות, לכסות את הוצאות המשפט, לשלם עבור

נשואין ללא רב

העולם הזה היה העתון היחיד שנכח בטקס אולם נמנע מפרסום התמונות עד לסיום הפרשה המשפטית

סופיים בכל ענין פורמלי, פנה לדוד גנור, עורך-דון תל-אביבי צעיר. הוא היפנה אותם לרב הרסאי, שאינו מוכר על ידי הרבנות, טען במשפט שהוגש על ידי היועץ המשפטי כי לפי דיני ישראל המקוריים אין בכלל צורך ברב לביצוע נישואין חוקיים.

השופט קיבל את הטענה, פסק: "לפי הדין היהודי אין כלל צורך בנכחותו של רב בשעת עריכת טקס הקידושין... נחריד הדבר כי בחברה מתקדמת יבוצעו נישואין ללא פיקוח וללא טקס פורמלי, אך נישואין אלה יהיו כשרים. כיוון שהדין היהודי אינו רואה בנישואין כאלה פגיעה בסוד הציבורי, לפיכך מחובתי לבצע את החוק השיים ול" הוציא צו המכיר בנישואי הזוג הצעיר."

החומות נפלו? ידיעה המהפכנית הציתה זעם באלפי עיניים, הפיחה תקווה בעשרות אלפי אחרות. לרגע היה נדמה שמני הגי ימיה בניינים טואטאו וחומות המבצרים העתיקים כרעו ונפלו לבלי קום.

אהרן ובלה לא ביזבוזו את זמנם: באותו בוקר בו הופיעה הידיעה בעיתון לא יצאו לעבודתם, מיהרו למשרדו של גנור. גנור הסכים לספל בעניינם. הוא ערך חקיר מקיפה. כדי לוודא את העובדה ששני

לאחר פירסום המודעה קיבל מכתב מהרבנות הראשית: "אם תבצע את הנישואין נתבע אותך לדין!"

לגנור לא היתה כל כוונה להתמיד עם הרבנות. הוא הלך אל היועץ המשפטי של משרד הדתות, ד"ר ישכר דב בר, אתו התיידיד בשעת משפט יובל, ביקש ממנו לשכנע את הרבנות להשיא את הזוג. לחסל את הפרשה בדרכי שלום. תשובת ד"ר בר: "אני ערב לכל שהרבנות תשיא אותם."

הוא עשה את כל מה שביכולתה, אך זה היה מעט מכדי לשכנע את הרבנות.

הצועניה נחשה. כשהתברר שאין הרבנות מוכנה לשום פשרות, החליט גנור לבצע את תכניתו המקורית. ליום ובשעה הקבועה, כשהתאספו כל המשתתפים בטקס, הופיעו במשרדו שני סמלי משטרה, ובידם פקודת חיפוש והחרמת מסמכים הנוגעים בדבר. הם גם הזהירו את כל הנוכחים כי הם עלולים להיאסר אם יקחו חלק בטקס העתיד להיערך.

אחרי שכל הנוכחים הסכימו לקחת על עצמם את הסיכון, החל הטקס עצמו. חייך אהרון כהן וסיפר לאשתו בעבר-ובעתיד מוכר רונותיו: "בנערותי נחשה לי צועניה שאני

המסמך הנוגע דבר. דוד גנור מגיש את "ההסכם הכתוב" לחתימה לכלה (למעלה) ואחר גם לחתן (מימין). אחר כך בא תורם של העדים שהובאו במיוחד.

השופט קנת, שהיה עסוק פחות מקיסטר.

טענה התביעה: נישואים "קלים" מסוג זה עלולים לגרום להתפשטות מבהילה של ביגמיה, נשואי ילדות ומקרים דומים.

תשובת גנור: יתכן, אך אין פירוש שהוא אשם בכך. אם יש חשש מפני פשעים, יש להתאים לצורך זה את החוקים, לעניש את הפושעים, לא את אלה אשר לא הפרו שום חוק. הפיקוח והרישום יכול להיעשות בידי המחלקה למירשם התושבים. אין כל סיבה לחשוב אותה לאחראית פחית מאשר מחלקת הרישום של הרבנות.

השופט הנבון, לא ראה אפשרות לציין בפסק-דין כי הנישואין הם בלתי-חוקיים, התחמק מהגדרה ברורה, אך קנס את גנור ב-50 ל"י.

כשיצא גנור בשבוע שעבר מבית המשפט המחוזי לא היה על פניו חיוך נצחון, כמו לפני שנה. הוא ידע: הניצחון הראשון היה רק צעד קטן קדימה. הקרב הגדול עוד עתיד להתחולל. מנהגי ימיה בניינים עודם שרירים וקיימים, והמבצרים העתיקים עדיין עומדים.

שא שלוש פעמים, והנה התקיימה נבואתה: הייתי נשוי פעם, פעם שנייה נישאתי לך, ועכשיו אני נושא אותך בפעם השלישית..." הרגע הגדול בא. החתן שם את הטבעת על אצבע הכלה ואמר "הרי את מקודשת..." אחר חתמו שניהם על העתקות של "ההסכם הכתוב", כדי שתישארנה בידיהם שעה שיוח" רם, "המסמך הנוגע בדבר".

גרימת נזק ציבורי. מיד אחרי הטקס הוזמנו כל הנוכחים, באדיבות רבה, למטה המשטרה. גנור לא ביזבוז את זמנו, הגיש מיד בקשה לפסק-דין הצהרתי.

שוב נרשמה הבקשה לבירור בפני השופט קיסטר, שהיה עמוס עבודה לא פחות מקודם. הבקשה צללה אישם בתוך ים הנזירות המשפטיות ולא נודע מקומה. היתה דרושה מחאה חריפה כדי למצוא אותה מחדש. קיסטר הבטיח לשמוע אותה תוך ימים מספר. עד היום, טרם נקבע התאריך.

בינתיים קיבל גנור הזמנה למשפט. הוא נאשם בגרימת נזק ציבורי (עונש מקסימלי: 100 ל"י קנס, או שלוש שנות מאסר, או שניהם כאחד). **החוקים אשמים.** משפטו התברר לפני

ש מטפחת, באדישות.

בני הזוג חפשיים להינשא. הפעם לא הודק בכלל לרב, מוכר או בלתי-מוכר. כשמצא את תעודותיהם ללא פגם, ערך במשרדו טקס פשוט וצנוע של חתימת "הסכם כתוב" בנוכחות שני עדים, שעה שחתן שם את היד טבעת על אצבע הכלה. למחרת בבוקר מיהר לבית המשפט המחוזי, הגיש בקשה לפסק-דין הצהרתי שיכיר בנישואין.

המתנגדים לא ידעו. כשעבר זמן מה וטרם נקבע תאריך לשמיעת הבקשה, יצא גנור להתעניין בגורלה. נאמר לו כי הבקשה תישמע בפני השופט יצחק קיסטר העמוס עבוד. הבקשה תתברר כשיתפנה מעט.

לא היה כל נימוק הגיוני מדוע חייבת הבקשה להישמע דווקא בפני קיסטר העסוק, בעוד שקיימים שופטים אחרים, עסוקים פחות. הנימוק האפשרי: קיסטר הוא חבר באגודת ישראל, ומשרד המשפטים לא רצה להסתכן בפסק-דין נוסף, כדוגמת הקודם.

קיסטר שמע את הבקשה, פסק שהנישואין אינם חופסיים, מאחר שלא ניתנה כל הודעה בעיתונות, שהיתה נותנת לכל מתנגד אפ"י לנישואין אלה להביא את טענותיו (בעוד שהרבנות מפרסמת את שמות הנרשמים לנישואין בעיתונים היומיים הדתיים, מעוטי-התפוצה). עם זאת הטעים כי במקרה שירצו להינשא שנית, עליהם להתגרש תחילה.

"אני ערב לכל" גנור לא נכנע. הוא מסר לשלושה עיתונים יומיים מודעה, בה נמסר על נישואיהם הקרובים של אהרון כהן ובלה בוסליק במשרדו. ובר והבוקר פירסמו את המודעה, בעוד שמחלקת המודעות של הארץ סרבה לפרסמה. טענה: "למה נכנים את ראשנו למיטה חולה?" שלא כרגיל, נמצאו מתנגדים לנישואין, הביאו את טענותיהם לפני דוד גנור: יום

שקט שלפני הפרוטוקול. בעוד שסמל המשטרה מדדז להשלים את הפרו טוקול נחה עדה מעמל הטקס, נהנית מסיגריה.

בסיס של חובבות משותפת, המשתתפים לנו באוהל-סיירים (שסופקו על ידי תנועת הנוער הדתי בני-עקיבא, על אף חילול-השבת, שהיה כרוך במיפגש), ביטלו את ארוחתם על המדורה.

ליד שני המכשירים שהובאו למקום הוצגו לראווה עשרות כרטיסי אישור-קליטה מעשרות ארצות — מפנילנד ועד לאנטארקטיקה. כרטיס אחרון זה סופק על ידי היהודי הדרומי

השנה השלישית, באליפות העולם, והוא הי מקצוע היחיד בו הגיעה ישראל אי פעם לדרגה זו. מודה יאיר בורלא, בן הסופר ומזכיר אגודת חובבי הרדיו בישראל: "לששמי ענו על נצחון הנבחרת שלנו לכדורסל במוסד קבה, רעדה לנו הקיבה. חששנו כי שוב לא נהיה המקצוע היחיד בו השיגה ישראל את הכתר העולמי. אולם ברוך השם, החששות הופרכו..."

אדוף עולם סיומה מונטסירסקי ביום השדה לירח, 4x4

ביתר בעולם — חובב בשם לואי גוזמן, חבר המשלחת האנטארקטית של ציילי.

מאוחר בלילה ירד השקט על האוהלים. שום רחש לא נשמע באויר — מלבד מילמולו של חובב, שדיבר מתוך שינה. יתכן ששלח את קריאתו של פוריאקספור אל הירח.

גבולות

תגובה לסרחון

שותפות אינטרסים ראשונה במינה צצה השבוע משני צידי הגבול בירושלים. הלגיון הערבי והושבי תלפיות מצאו עצמם, לת מהונם הרב, נלחמים בצידה האחד של חזית מסוימת.

עיריית ירושלים החליטה להענות לבקשתו של קבוצת רמת רחל, השוכן בתוך גבולותיה הדרומיים, להוביל חלק מן הזבל העיר רוני הרב אל אדמות הקיבוץ, לערמו שם ליצירת זבל אורגני. מקום הפריקה, לשם הובלו גם מי ביוב, היה קרוב לשטח ההפקר בגבולות שכונת צפון תלפיות. הראשונים שצעקו חמס, היו הירדנים. אלא שאימוניהם לפתוח באש על פועלי הנקיון לא עשו רושם. בוועדת שבת הנשק הודיעו הנציגים הישראליים, שלא ייתרו על הזבל. בשכונות הדרומיות של ירושלים צפו שוטרים חובשי כובעי פלדה, מוכנים להגן על זכותה הריבונות של ישראל, לערום את זבלה במקום הטוב בעיניה.

אולם למחרת היום קם לירדנים כן-ברית בתוך שטח ישראל בתושבי תלפיות, שכונה שאויר צה הוא אחד מיסודות קיומה. בהיו"ר שכונת קייטנות, יצאו כאיש אחד, יצרו מחסום חי בפני מכוניות הזבל העירוניות, ניתו, טענו: "רק מעל גופותינו תביאו הנה זבל!"

מה שאימוניהם של הירדנים, שביקשו לפתוח באש, לא השיגו, הצליחה להגשים ה"הארץ"

הארץ

הצעה מקורית: לצייר את היושב ראש באקדח מים במקום פטיש (העולם הזה).

אליעזר בוכני, נוח שאנן אקווארל אורניגני כפי שמחברר עוד לא הופעלו המל-תחות, ולא נסתיימה הקמתם של בתי משמש (דבר).

משה יעקבוביץ, פתח-תקוה תפטיקו להתמזג שם! 0 שנות מאסר להורג בת אחיו (כר תרת בדבר).

מוסקה ויגריב, גבעתיים ישראל רחמים בני רחמים.

קבעה בדצמבר 1952 כי שכרו היסודי של המתמחה יהיה 65 ל"י לחודש.

אך עם מינויו של ד"ר שמואל בטש למנהל כללי של משרד הבריאות, נשתנה המצב. ד"ר בטש נתקל, כנראה, בקשיים תקציביים גדולים, נפל על המציאה ששמה רופאים מתמחים, החליט שהמתמחים יקבלו מקום לינה, כלכלה ודמי כיס בסך כמה לירית. זה יספיק להם.

ליד אין אבא. למתמחים היתה זו מהלומה כבדה. אך כשרצו להתחיל כמל-חמת המקצועית, התברר כי אין שום גוף מקצועי בו יוכלו להיות לחברים, שיגן על ענייניהם.

הסתדרות הרופאים הישראלית לא יכלה לספק בענינים של אנשים שאינם מנוגים על חבריה. אך לעומת זה התעניין בדבר הגוף המתחרה, ארגון הרופאים חברי ההסתדרות. ההסתדרות ארגנה בתוכה סקציה מיוחדת של המתמחים, מיהרה להביא את דרישותיהם בפני המוסדות השונים.

כל המוסדות — קופת חולים, הוטה, הס' תדרות הרופאים — מיהרו להיענות, הסכימו עקרונות להעניק שכר הוגן למתמחים. היתה די שרוב: משרד הבריאות.

ביתניים מיהרה ההסתדרות להודיע על החלטתה להעמיד סכום כסף גדול לרשות הארגון הצעיר. עתה יש להניח כי גם שאר הגופים ימהרו לנקוט פעולה, לא יניחו ש"י דור העניין ייוקף לזכותה של ההסתדרות בלבד. סוף סוף יהיה זה קוצר ראייה להפסיד את הרצון הטוב של 57 רופאים לעתיד.

רדיו

אייל-ביקר בצרה

"עצור!" קרא סמל המשטרה לנהג. ליד הכביש, בשרה, עמדה מכונית, ובה משרד אלתוס. לידו עסקו שני טיפוסים חשודים בהקמת אנטנה.

השוטרים עטו על השנים, בטוחים שתפסו סוף-סוף את העכביש המסתורי הטוה את חוטי המחתר. אולם עוד לפני ששמו את ידיהם על המכונית, הספיק אחד החשודים לשדר קריאת-עזרה: פוריאקספור-אייל-ביקר, אוסרים אותי!"

בחדר גן-הואי ליד שייד-מואנים, מרחק

דת

בקשה לאפיפיור

כשנפוצה באברגוש השמועה כי האפיפיור עומד להעביר מן המקום את אבא אלכסנדר, היה ברור לכל: יש לעשות משהו. "רומק" גרינברג, מי שהיה קצין-המודיעין של לח"י בירושלים, נטל את היוזמה לידיה, החתים את קיבוצי הסביבה על בקשה מיוחדת לשל-סגנות הכנסיה לכל יבצעו את ההעברה.

היתה סיבה למעשה זה מצד "רומק" — בימים הקשים ביותר של המאבק החביא אבא אלכסנדר, נזיר צרפתי וזן השייך למיס' דר הבנדיקטי, את הנשק של לח"י בכנסיות. איש לח"י שחזר מפעולה מסוכנת בירושלים יכול היה להיות בטוח שימצא בכנסיות הקרירה לא רק מנוחה ומחסה, אלא גם כוס של ליקר התפוזים המיוצר בידי הנזיר.

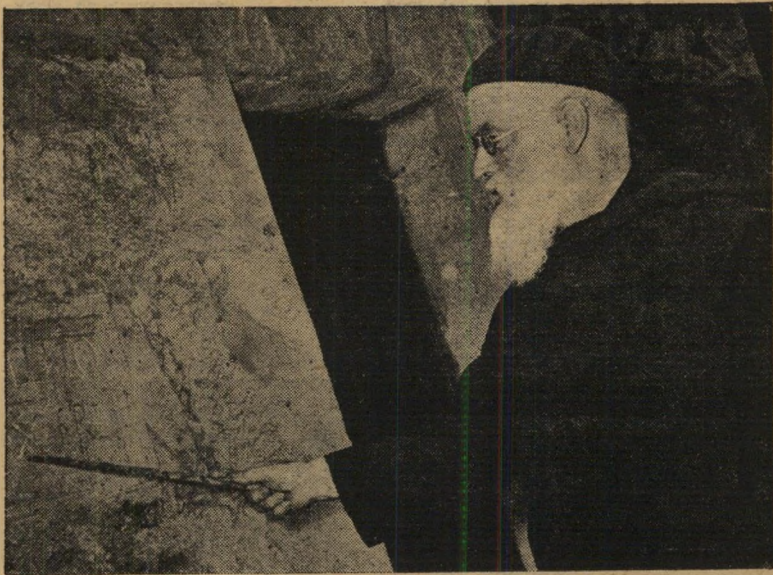
קצין מימי טיטוס. בימים עברו גרו בכנסיה היפהפיה * נזירים קאטוליים שעבדו במעבדות העיר העתיקה. אבא אלכסנדר עצמו הוא כימאי, עסק במחקר. אולם מאז נותק הקשר עם העיר העתיקה, נשאר אלכסנדר לבדו בכנסיה, מבלה את ימיו בשלוחה מוה' לטה, מנגן לפעמים על עוגב קטן שהובא למקום על גב גמל לפני דורות, מצלצל בין הקירות הגבוהים כמוסיקה שמימית.

על אף הבדירות, חפץ האב, בעל המשקפים הצרים והעניים השופעות הומור עדין, ל-השאר במקום, לעסוק בתולדות אברגוש — שהיא, לדעתו, עתיקה יותר אף מיריחו — ובעתיקות השמורות במזר — ביניהן ארוך מתים מקורי המכיל את עצמותיו של קצין רומאי משוחרר, שהשתתף במצור על יריד שליט, קיבל אחרי המלחמה שיקום במקום. כשנשאל האב השבוע אם יישאר בארץ או יחזור לצרפת, אותה עזב לפני 50 שנה, נשא את עיניו אל תמונת האפיפיור, אמר "זה לא תלוי בי!"

רפואה

לרופאי-העתיד פרנסה

סטודנט לרפואה הגומר את לימודיו באוניברסיטה, חייב, כידוע, להמשיך אחר כך לעבוד כמתמחה בבית חולים, בטרם יוענק לו התואר הסופי. בתקופת התמחותו הוא

אבא אלכסנדר מצביע על כתובת הלגיון ה-10

ללח"י, נשק וליקר תפוזים

ממלא, למעשה, חלק גדול מתפקידי הרופאים מקל מעליהם את עולם.

בין 57 המתמחים, בוגרי המחזור הראשון של בית הספר לרפואה, ישנם 27 נשואים ו-12 אבות לילדים. במשך חמש שנות למידה יכלו לפרנס את עצמם רק בקושי, נזר-קק, לרוב, לתמיכת הוריהם.

משיימו את לימודיהם, קיוו כי מעתה יוכלו לפרנס את עצמם, ולו בצמצום. היה לתקוותם על מה לסמוך: ועדה ציבורית

קילומטר ממקום העלייה, רכנו כמה עשרות צעירים על מכשירי רדיו אחרים. הם קלטו את הקריאה. אחד מהם, שהיה במקרה קצין משטרה, קפץ על אופנועו, יצא להציל את חברו. השוטרים אוכזבו: הם לא תפסו את ראש-המחזרת, אלא רק חובב רדיו בשם משה בעל-קריאה, מכווא לפי מקצועו, שניסה להתקשר ממכשיר נייד עם מפקדת יו"ר-השדה הראשון של חובבי-הרדיו הישראליים, שהתקיים השבת בגן-הואי.

הקיבה רעדה. אמנון בריגורא אינו קצין-משטרה סתם. הוא אחד משלושת אלופי-העולם של ישראל, ששלושתם הם חובבי רדיו. כי במקצוע זה מתווקה ישראל, זו

* שיטותיה הונחו עליידי הלגיון הרומאי ה-10 של טיטוס, וקירותיה הנוכחיים הוקמו עליידי הצלבנים. לפני 50 שנה חודשה ה'כנסיה עליידי המחשלה הצרפתית, ברשויו מיוחד מטעם השולטאן התורכי. צורת הבניה הרומאית והצלבנית מותאמת ביותר לאקלים הארץ. גם בחמטין החם ביותר רונדים חם בקרים מקור בכמה מחלקי חבית.

"הגענו לחופי איטליה"

מסע
ישראלה

במיטות, במצב עמידה אין מקום לכולנו בתא. הרגשה קצרה מווררה, לשבת בפנים ולשמוע את הגלים דופקים על הרפנות. **אבטיה וזהר געש** יום ראשון, 2.8.53.

בסערה של אתמול, שוב נקרעו הי

אתמול בלילה נכנסנו לתעלת קורנל. היא לא רחבה ביותר — רק 15 מטר — ואורכה חמישה מילין. התעלה עצמה נחצבה ממש בחוף ההר, בנקודה המקי שרת בין הפולפוניו ובין יחן גופא. אנחנו נמצאים עכשיו במפרץ, מעבר

השבוע השלישי של המסע היה מלא הרפתקאות ורגעים מסיכונים. תוך התחלת פניות פתאומיות של מזג-האוויר, הגיעו ששת הבחורים הישראליים לימים אשר שום סירה קטנה ישראלית לא ראתה אותם. עד היום היה האירודוס הנקודה

מיפרשים גם האנטינה המסכנה שלי נקי רעה עכשיו הים שקט לגמרי. אי אפשר להאמין באוויר פתאומית משתנה מזג האוויר. הוצאנו את כל החפצים שלנו לאוויר. כל החברה יושבים עכשיו על הסיפון ואוכלים אבטיה. מצב הרוח טוב מאד. אחרי המתיחות של אתמול — עכשיו שורות התרוממות הרוחות. אין שום בעיות מיוחדות.

חסרים לנו עוד 150 מיל עד מסינה. יום שני, 3.8.53. עברנו את האדריי אטי. עכשיו אנו שטים לאורך החופים של איטליה. נמצאים מתחת לכף הרגל של המגף האיטלקי אלא שמכל כך קרוב לא רואים שיש לו צורה מיוחדת. בינינו לבין מיצר מסינה יש רק 20 מילין.

המראה של החוף יפה מאד. הים שקט, המהירות (רק בעזרת מנוע) מגיעה לחמישה וחצי קשר. ישנה תנועת אניות חזקה מאד בסביבה. מכאן רואים את הר הגעש אתנה שבמסינה. כשניע שם נרד לחוף, לבקר קצת. כנראה שנעזר שם יומיים ואחר כך נמשיך לנאפולי. מכאן והלאה מתחיל המסע להיות כמו מסע תיירים. עכשיו נחיל לראות את העולם. אשלח לכם פרטים מלאים. להתראות."

לתעלה. מצד אחד החוף פורח, ירוק, מלא חיים. הצד השני, הפונה לים האדרייטי, שומם לגמרי. המיפרץ עצמו מזכיר לי במידה מסוימת את ים כנרת. אלא שהוא קצת יותר גדול.

הערב גניע לפטראס — אינשאללה. כל החברה ישנים חוץ מיענקלה וי שלמה, הנמצאים במשמרת."

כולם שוכבים במיטות. משך יומיים לאחר מכן, אי אפשר היה להתקשר עם הסירה. מלבד התחנה הקבועה ברמת גן, ניסו תחנות רבות אחרות לקלוט קשר כלשהו, ללא הצלחה. בשירותי ה"מטריאולוגי" נודע כי באותו חלק של הים התיכון התנהלה כל הזמן סערה קשה. יום שבת, 1.8.53, שעה ארבע אחר ה"צהרים."

אתמול אחר הצהרים עזבנו את פטראס עכשיו אנחנו עוברים את הים האדרייטי, עד לחוף האיטלקי, ומשם, לאורך החוף, גניע למסינה. זה צריך לקחת לנו שלושה ימים בערך. הים גועש שזה זועה. הגלים גבוהים מאד ורק אדם אחד נמצא בחוף, כולנו סגורים בפנים אם יוצאים החוצה מיד נרטבים. כל פעם שפותחים חלון או דלת, מיד נכנסים מים לתא. כולנו שוכבים

המרוחקת ביותר שספינה קטנה הגיעה אליה מישראל — ישראלה פרצה נביל זה.

קצת כמו כנרת. יום שלישי 28.7.53.

הבוקר, בשעה שמונה, עזבנו את מה"ס האייס. הים אמנם עודנו רועש, אבל הסערה שככה קצת. המיפרשים חזק, אבל אנחנו מתקדמים רק בעזרת מ"נוע. המהירות בינונית — ארבעה וחצי קשר.

אנחנו שטים בחוף קבוצת איים. מול תעלת קורנל. כרגע אנו נמצאים בין שני איים, גורגיוס וטרניה. זהו אחד האיוולוגיים היפים ביותר של הים התיכון — אבל אנחנו קצת לא במצב מ"איים להעריך את היופיו."

אותו יום, אחר הצהרים. "מזרח" אנחנו כבר רואים את חופי יוון. אם נמשיך במהירות שלנו, גניע לקורנית בלילה. הים גועש כמו מאה כלבים וה"סירה מתנוננת חזק מאד. אי אפשר אפ"י לו לבשז בגלל התנוונות. צריכים להסתיי פק בקצת שימורים. ישנה רוח חזקה ו"החלטנו להרים את המיפרשים מחדש."

יום רביעי, 29.7.53. הים עכשיו שקט כמו אגם, הרוח ירדה כמעט לגמרי.

תולדות

לעחנאים: לשון

"ברוך השם, יש שביתת נשק בקוריה!" הצהיר השבוע, באנחת הקלה, חבר קיבוץ נוה-אילן. לולי זאת, טען, לא היה הקיבוץ זוכה לצאת מכותרות העיתונות, אחרי שקיבל להארכה את ילדי מינלי.

החל מצלם עיתונות מסויים, שהופיע במ"ש בשעה 02.00 לפנות בוקר, ביום בואם, התעקש להעיר את הילדים ולצלמם, ארוך לבסוף בכוחותיהם המשותפים של כמה חברי קיבוץ, דרך עשרות תיירים וסמל סקרני, וכלה בשר החוף בכבודו ובעצמו, גהר המונים למשק השוכן כ-15 קילומטר מירושלים, כדי לחזות בשני ילדים רגילים לגמרי. **עגבניות ומלפפונים.** רוברט וגירלד פינלי, שנות פרסומם אפשר כמעט להשוות לזה של דרייפוס, לא נתנו לראות כאילו תפיסו מה פשר כל הרעש סביבם. לבושים מכ"ם, כבר יום אחרי הגיעם לקיבוץ, נצברו מבטן ומלידה. אפילו שלוש המילים השגורות בפי כל עולה חדש "שלום", "כן", "לא", כבר שטפו מפהם בטבעיות. גירלד הקטן גילה חובבות לטיפול בבעלי-חיים, התגלגל כל היום בלולים וברפתות. רוברט, הגדול, ביקר את המכוונות, הצהיר ש"לנהוג טראקטור זה כלום".

קצת פחות התלהבות יצר המעבר מהגאסט"ר רונומיה הצרפתית השופעת לתפרט הישראלי. "בוא לאכול", צעק רוברט לגירלד, כששמע את הפעמון ביום השלישי לשהותם בקיבוץ, "יש בטע עגבניות ומלפפונים!" **מה גורע מעיתונאים?** נראה היה, אחרי כמה ימים של התקפות בלתי-פוסקות שהיו המשך לפעולות דומות במשך כל הפרשה, שהילדים עתידים לתעב את אנשי מקצוע העיתונות עד סוף ימיהם. צלם העולם הזה נאלץ, אחרי שמצלמתו העידה עליו ל"מרחוק, לחפש את שני הילדים מאחורי ערימת שקים, וזה כמו שאר העיתונאים בהוצאת לשון מצד גירלד הקטן. רשות הצילום ניתנה לו רק אחרי שהוכיח את כשרו בטיפוס על ערימת-שק וסיוור ממושך ברפת.

סיכם חבר נוה-אילן שנתמנה למדריכם של הילדים למש שהותם: "אם יעזבו אותם לנפשם, יש סיכוי שהיו שני חברה-מנים גבוליים. מלבד עיתונאים, יש רק דבר אחד שיכול להפריע לילדים יותר: כמרים."

יורדים

לתיים חדשים, אל הגבול

אל יבוא מישהו למעברת פתח-תקוה וישאל על דוד חכם, יאמרו כולם: "אה, זה שרצה לברוח לערבים!" אם ישאל על זה

האחים פינאלי ומדריכם "שלום", "כן" ו"לא"

שרצה לברוח לערבים, יאמרו כולם: "אה, דוד חכם!"

דוד חכם, (40), יפה תואר, הוא בעל משפחה הכוללת עשר נפשות שבאה לישראל לפני שנתיים וחצי מעיראק, מקום בו עסק בביולוג ברכבות הנוסעות מבגדד למוסול.

אמר שהוא נוסע עם המשפחה לבקר קרובים בשכונת התקוה.

במקום זה נסע לירושלים, הלך עם כל משפחתו למצודה ולשטח שיד גירא. הי משפחה גוללה סיסמה גדולה, עליה היה כתוב בערבית: "אין אלהים מלבד אלה". אנו נתונים לחסדי ממלכת הירדן ההאשמית."

הם לא הספיקו לעבור את הגבול. פטרול של משטרת ישראל עיכב אותם.

דמה אינכם יורים? "מה אתם עושים כאן?" "שאל הקצין. "מטיילים."

עם סיסמאות? "אין תשובה."

יש לכם מזל. בעוד דקה היו ידידיכם יורים עליכם."

"אנחנו מצטערים שלא עשו זאת. אולי תעשו זאת אתם?"

אחרי ארבעה ימי חקירה חזרו דוד חכם ומשפחתו למעברת פתח-תקוה. עתה הוא עוסק בכתבת מכתב חושי. הוא מבקש להי יות מעובר למעברה תלפיות, ירושלים.

מעשי מופת

הגואל חיה במקום

כמה עשרות עוברים ושבבים ברחוב בי"א ליק ברמת-גן עצרו השבוע את נשימתם ליד הבית הגדול בעל המכפר 56: על מעקה המרפסת של הקומה השלישית פירסר גופו הרך של ילד בן ארבע כשהוא תלוי על (החמש בעמוד 14)

שי ממשלה נוהגים לאכול ארוחת-צהרים. הוא יושב וחיכה.

ציפיתו לא היתה לשוא. כשעזב בן-גוריון את משרדו ונכנס למכוניתו הפילה את עצמה אשתו של חכם, שנשאה את תינוקה ב"זרועותיה מתחת לגלגלי המכונית. הבלמים חרקו והשוטרים הצבאים קפצו מעל אופי גוריהם, אך האשה היתה מוכנה למסור את המכתב רק לידו של ראש הממשלה. היד נשלחה מהמכונית ולקחה את המכתב.

אין צורך לרצוח. חכם חזר למעברה וחיכה לתוצאות. כעבור זמן מה הגיע מכתב ממשרד ראש-הממשלה, היפנה אותו למשרד הסעד במעברה. שם הוצעו לו 10 ל"י. הוא סרב לקחת, דרש עבודה מתאימה, קבל הכ"טחה מתאימה.

בו בזמן גדלו חובותיו והחננוני סירב לתת לו אשראי נוסף. חכם כתב מכתב שני, הפעם אל בית המשפט: "אם מוכיר המעברה לא יתן לי עבודה, אני ארצח אותו בסכין. לפחות אוכל אז לומר בבית המשפט את כל מה שיש לי לומר."

הוא קיבל תשובה מיידית: ההודמות לי הופיע בפני בית המשפט, להשיח את ליבו, פיתן לו עוד לפני הפעולה הסכינאית. המש"ט נקבע 17 בספטמבר 1953. חכם איבד את סבלנותו. לא היה לו מה להפסיד. הוא החליט לעשות צעד נואש.

סיסמה דלא מוחמד. הוא השאיר ב"מעברה את אמו הזקנה ואת בנו הבכור: "הוא צריך להתגייס לצבא. לא רציתי שי יחשבו שלחתי אותו בשביל שלא ישרת ב"צבא". הוא לא סיפר לו אפילו על תוכניתו,

הקומפוזיטור הישראלי הצעיר **בן ציון אורגד** הופיע השבוע שוב בחדשות: יציאתו, הקנטטה חזון ישיהו, זכתה לפרס ראשון (300 ל"י) בהתחרות מטעם בניית האומה.

מים לא ביוקר

כשחתם **עמוס** (ב' ג' 2) **בן-גוריון**, עורר המפקח הכללי של המשטרה, על תעורר דת-המעבר של אחד ממבקרי חייך: "מומחה המשטרה לכתב יד אמר לי שהחתימה משתנית מדי פעם. נראה שהאופי שלי עוד מתפתח..."

חתונתו של אחד מחותיקי הפלמ"ח, **יעקב** (יענקלה) **סלומון**, לשעבר מפקד ההגנה בארצות הבלקאן עם הקצינה-לשעבר **זהבית גרבר**, הפכה השבוע למאורע ארצי: לידי המשק שלו בשידוך-מואנים נדחקו למעלה מ-500 אורחיו ואורחותיו שכללו כמעט כל מי שיש לו שם בנער העברי. בין הנוכחים: **יורמי שדה**, בנו של הזקן, **יגאל אלון**, **ישראל בר**, **אהוד אבריא**, **חנה מירון**, **משה סנה**, **משה שמי**, **ראובן אלון**, **אברהם שפירא**, **ראוה עבד-אל-ראזק וחצקני איש-כסית**. אמר **גואל** (מגן סדום) **דויצקי**, פורש-אלונים, שהיה מדריך הפלוגה הראשונה של הפלמ"ח: "אם יש לנו עוד ריוקים כאלה, עוד יהיה לנו הרבה כינוסי פלמ"ח..." הירר

בדואט, אי אפשר

שעה שהשיב **לוי אשכול**, שר האוצר, על טענתו של ח"כ חרות, **ד"ר בנימין אבניאל**, כי הקיבוצים קיבלו שטחי אדמה עצומים, לא התאפק ח"כ מפא"י **אברהם הרצפלד**, נכנס לדבריו של שר האוצר. הזהירו אשכול: "אין אנחנו יכולים לנאים בדואט, מר הרצפלד."

בהסביר ממלא-מקום שר הבטחון, **פנחס לבון**, את ההכרח בגיוס הבנות לבטחון המדינה, שיסעו ח"כ אגודת ישראל, הרב **יצחק-מאיר לוי**: "אין אנו לבד, אלהים עוזר לנו." תשובת לבון: "עוד לא ראיתי רב, אפילו באגודת ישראל, שלא ידאג לפרנסתו, יסמוך על על חסדי ההשגחה ה' עליונה."

בהתאוננו על הדחייה הממושכת של הבחירות לעיריית נצרת, ציטט ח"כ מק"י **אמיל חביבי**, שיר ערבי נודע: "מדי אמרי מתי תתקיים פגישתנו, תצחק הינד ותאמר מתי רתיים."

העיר **ד"ר פריץ ברנשטיין**, שר המסחר והתעשייה, שעה שהופרע בקריאות ביניים תכופות על-ידי חכ"ית מק"י **אסתר וילנ-סקה**: "בגלל החינוך שקבלתי, אני נאלץ להתאפק בתגובה על הערות כאלה, ביחוד כאשר הן באות מצד המין החלש."

ח"כ חרות, מנהיג הסתדרות העובדים הל-

זהבית ויענקלה סלומון (שמאל) בחתונתם הרווק האחרון של הפלמ"ח

אומיים, **אליעזר שוסטק**, נראה השבוע ב' חנות-ספרים, רכון על מדף שהכיל את ספרי אפלטון. הוא הכחיש בתוקף את ההאשמה שעובדה זו יכולה להתפרש כאילו הוא מתכוון לרשת את מקומו של חובב אפלטון אחר במדינה, **דוד בן-גוריון**.

בחג המים במגרה השיב מורה-ההלכה של הקיבוץ המאוחד **יצחק** (השותק) **טבני-קין** לטענה שהמים קרים מדי: "אף פעם אין המים ביוקר. היובש הוא היקר."

פליטת-פה אופיינית השמיע השבוע **יצחק טבנקין** בשיחה עם ידידים צעירים על ה' צגת הבימה, שכינה אותה בשטף הדיבור: זעקי ארץ אדומה.

בהתקפה חריפה על **שבת** (טב) **טבת**, סופר הארץ, יצא השבוע עורך ידיעות אחי-רונות, **הרצל רוזנבלום**, ששכת כניכול את שמו של טבת, כינה אותו: "מר תמוז, מר שבט, מר טבת או אולי מרתשון..." ה' סיבה: טבת כיסה, בשליחות עיתונו, את נשף בחירת מלכת היופי, הדפיס כתבה לג' לגנית על המאורע ועל מארגניו, ידיעות אחי-רונות ולאשה.

לאחר שהתפרסם בעיתונות מאמר התקפה על סיפורי ה'זן, גבר, עליו עבד רמשר 3 שנים, אמר **יגאל** (בעבודת ה'זן) **בן-ציון** במיריות: "אם מבקר ה'זן ב'זן - זוהי זכותו, אבל לפחות שיתן את ה'זן, לא יסתפק בהשמצה כתב."

כדוגמת רבים מחברי אש"ד, רכש לעצמו הנהג **יהושע** (שיע) **גלזר**, הכדורגלן ה' ישראלי המצטיין, כלי רכב פרטי. הכלי: אופנוע זעיר, בעל כוח סוס אחד.

בדיחות, זה נורא

אמר **אפרים** (חד'גדיא) **קישון**, בערב ה' צגת הבכורה של מחזהו החדש שמו הולך לפניו בהבימה: "הקהל רוצה שההומוריסט יספר כל הזמן בדיחות. זה נורא. זה כאילו שדורשים מרופא שידבר כל הזמן על מחלות..."

שושנה (כלניות) **דמארי** חזרה השביעי, לדירתה ברחוב הקליר 20, תל-אביב, אחרי ששהתה שנתיים בארצות-הברית. כשפתחה את דלת ביתה הפליטה קריאת התפעלות. בעלה הכין לה אפתעה מיוחדת: חדר שלם של הדירה רוהט מחדש בסגנון מודרני, היה דומה לחדר של הרמון ערבי, השרוי באפי-לולית מתמדת.

השרב הכבד ששרר בהצגת הציפור הכחולה בקיבוץ עמיר ולאחריה, לא הניח לשחקנים להרדם במיטותיהם, אילץ את **חנה** (האם) **רובינה**, **שושנה רביד**, **יהושע בר-טנוב** ו**רפאל קלצקי** להשתטח על הדשא הירוק והרענן, לישון עליו עד זריחת השמש.

מערכת

העולם הזה

והנהלת

ארטיק בע"מ

מכריזים בזה במשותף על

תחרות עונק

עם פרסים בסך כולל של

10,000,000 ל"י

פרטים בגליון הבא של העולם הזה

כן, אם כי אין הם נקיים מתסביכים לא־מיניים המשפיעים בעקיפין על הבעייה המינית שלהם. בדרך כלל הם בריאים, חוז מאלה שניכרים בהם הפרעות גברוּטיות שונות, שברובן באו כמורשה מן ההורים, או מתנאים בלתי נורמליים שבהם

(המשך מעמוד 11)

שתי ידיו, עומד בכל שניה לצנוח על הר מדרכה. דקות ספורות לפני כן, יצאה מוגירה זוגית עולה מעיראק, מדירתה כדי לסיים את קניות השבת בתנוות הסמוכה. היא הש' אירה את דלת הדירה פתוחה, ראתה את שני בניה, מרסל בן החמש ורוני בן הארבע, משחקים בחצר. לאחר שצוה את הבית וירדה במדרגות, עלה רוני הביתה כדי לקחת משהו. הוא פתח את הדלת, נכנס פנימה וסגרה אחריו. כאשר חזר היתה הדלת כבר נעולה במנעול הייל.

רצון המשחק גבר בו כל כך, עד כי סר למרסל המסבכת הפונה למדרכה הפנימית של הבית, עבר בשתי רגליו את המעקה, וכשנכח לפתע כי הגובה רב מדי, היה כבר מאוחר. רוני עוד הספיק להחזיק בקצה אצבעותיו את המעקה הצבה הרגיש שכוחו חיו הולכים וכלים.

בשניות הספורות האלה התאסף קהל שלא ידע בדיוק מה לעשות. האם שהפיעה עם סל המוננות בידה, השליכה אותו ארצה, החלה צועקת בקולי קולות, הולמת באגרו פיה על חזה. השכנה בקומה השניה השקפה ברעד מעליה, הושיטה את זרועותיה, כאילו היה באפשרותה לתפוס את הילד. אולם מכל המשקפים לא היה איש שיעשה משהו ממש. הצעקות שהפליטו ביחד עם יבבות האם, לא עזרו במאומה לרוני, שעמד להתרסק בכל שניה.

הפקודה: "קפוץ!" אולם כמו בסרט הוליבודי הופיע הגואל בדיוק ברעד הנכון. הוא היה גם בעל תכונות גופניות איראניות. יוסף פניץ, בעל בית חרושת ליציקה ברל אביב, נמוך קומה, שרירי שמשקלו עבר בימים אלה את מאת הקילו, "לקח את הנני יונים לידים". הוא פיזר את הצופים הנפ' חרים, הושיט את שתי ורועותיו האדירות, הרים את ראשו, מרד את מקומו המדויק, אחר פקד על רוני: "קפוץ".

האם התעלפה, הקלה הפנה את ראשו. אך רוני היה כבר צמוד היטב לורעות מצילו, יצא בריא ושלם, ללא שריטה, מהסכנה הג' דולה שזה עתה עמד בה ללא כל סיכוי להינצל.

האם חייכה את חיוכה הראשון, הקהל הפליט אנחה גדולה. אחר החלו השכנים בחיובות והטחת אשמות. העיר אחד מהם: "איך עוזבים ילד קטן כזה לבדו במרפסת?". פניץ (40), שביקר בדרך מקרה את בתו הנשואה ואת נכדו, לעג לחיובות הסרק, הפ'

יתר השנים היו האחים זכי וקמל חבאב, גם הם קבצנים לפי נטיותיהם ומקצועם. משולש זה לא היה מוצלח ביותר. לא עבר יום מבלי שיפרוץ בין השנים והאחד ריב סוער. הם סירבו לראות בגולו שיתף שוהיזכויות לחדר, ביחוד לנוכח העובדה ש' הוא היה כופר נוצרי, בעוד שהשנים נודעו באדיקות המוסלמית. הוויכוחים הדתיים ש' התנהלו בעיקר בעזרת קללות מזהירות עסי' סיות, היו מסתיימים בדרך כלל בכך, שגילו היה מבלה את לילו ברחוב.

החריש ראה. באותה חצר התגורר גם נגר חרש-אילם. לעתים קרובות שימש בתס' קיד מתווך שתקני בין הנצים.

כשיצא בוקר אחד מביתו ראה את הה' מזהה הרגילה: גולו שכב בחוץ כשעיניו עצומות. רק פרט אחד היה שונה מתמיד: הוא שכב בחוץ שלולית של דם.

הנגר הועיק את השכנים, ביקש מהם לך רוא למשטרה. שני האחים נאסרו כעבור זמן קצר בבית-קפה, טענו להגנתם כי באותו לילה לא היו בבית כלל, ישנו במקום אחר.

ריחה של האמת. מבסיס האימונים לכלבים הועזקו סמל עמנואל גוימן וידידו הקרוב, הכלב דגון. הכלב הובא למקום במ' כוגית משטרה סגורה, שם הוגש לאפו בקבוק מגואל בדם, שכפי המשוער היכה בו הרוצח על ראש הקרבן. לאחר מכן לא היה כל צורך לעשות מאומה, מלבד לעקוב אחרי ה' כלב הפיקח, חום-העיניים ושחור-הגב, שהלך, כמו הגורל, בעקבות הרוצחים.

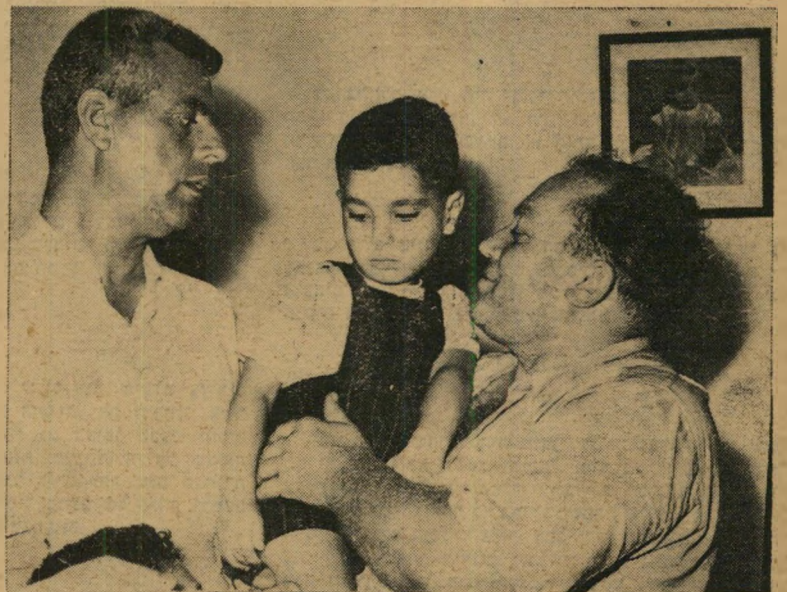
הוא ריחרח עקבות טריים, שהיו על הקר' קע, ופנה לדלת סגורה, המובילה למשכנו של הנגר, שהרים ראשו את גופת הנרצח. לאחר מכן הוחזר למקום הגופה, פחה בפסע דרך סימטאותיה הצרות של יפה, הגיע ל' קבר עגימי, המקום בו ישנו שני הקבצנים, אחרי שברחו מחדרם, על גל סמרטוטים. מ' שכ פנה אל בית הקפה, לא שעה אל הריחות המגרים של הששליק והקבאב, הגיע למקום בו ישבו השנים בשעת האיסורם, נתן למאמנו את הסימן הסודי המוסכם שדרכו הגיעה ל' קיצה.

בו בזמן הועברה גוייתו של הקבצן ה' הרוג אל חדר המתים. חדר המריבה נשאר ריק.

הווי

שעות נוספות

ברחובות פנהה החברא קדישא להנהלת

קופץ רוני זוגיר, מצילו יוסף פניץ (שמאל) ואביו התכונות הגופניות היו איראניות

בית החולים קפלן, בטענה כי מנגנונה לא יאפשר לה להביא לקבר ישראל את עשרות המתים שיתחספו, נרגעה רק אחרי שהבי' טיחה ההנהלה שרוב המתים יועברו לקבורה במקומות מגוריהם.

מספר חזק

בכנסת נאם ח"כ מפ"ם חנו רובין בלהט רב נגד המספרים שהביא ח"כ מפא"י ישראל גורי, יושב-ראש ועדת הכספים כהסברה ל' חוק המקדמה, הבחין רק במאומה כי גורי ציטט בטעות את המספרים מתוך ההצעה האלטרנטיבית של מפ"ם עצמה.

הוליבוד

נהי ובכי תמרורים

הוליבוד כיום מזכירה את ספור המעשה על אודות שני סוחרים שנפגשו. שאל הרא' שון את חברו: "איך העסקים?" "איום ונורא," באה התשובה, "אני מפ' סיד מבלי הרף."

"אם כן," הקשה הראשון, "מדוע אינך סוגר את החנות?"

"לסגור את החנות? השתגעתי? וממה את' פרנס?"

בעוד אילי הסרטים מתריעים כי הוליבוד שוקעת, תובעים מאת הממשלה האמריקאית

שחקנית ג'ינה לוזברגיידה מנחשת העתידות היתה היעודה

לבטל את מס השעשועים הכבד * שהוטל עליהם בעת המלחמה כ"צעד זמני", אחרת ייאלצו להיכנס לאויב הנורא: הטלביזיה, באר פנקסי התשבינות שלהם להוכיח כי ה' מצב אינו הולם את התאוריים השחורים ש' להם

הכנסות חברות הסרטים משוקי חוץ-לארץ הגיעו בשנה שעברה ל-150 מיליון דולאר, שיא חדש. אכן, הוליבוד עדיין נאבקת עם ממשלות רבות כדי להוציא את הכסף הזה בדולארים, מאבק שלא שלא תמיד הוא מוכ' תר בהצלחה (ראה להלן) אולם הסכמים עם מדינות כמו יפן, ברזיל, גרמניה, לפיו יקבלו האולפנים לא רק את שכרם במשך השנה, אלא אף חובות ישנים במטבע קשה, מעידים שאין המצב חמור גם בשטח זה.

עמה, כאשר נעשים נסיונות כה רבים וכה יקרים בשטח התלת-ממדי, כל פרוטה חשובה בהוליבוד, והכסף מחוץ לארץ ברוך שבעתיים.

ישראל

עקשנות מוצחת

כאשר הודיעה ממשלת ישראל לחברות ה' סרטים האמריקאיות על שינויים בתעריפי ה' מכס, לפיהם ייגבו מן הסרטים האמריקאים סכומים גדולים מתמיד, החליטו אנשי הוליו' בוד כי מוטב להם שישראל לא תראה סרטים אמר' קאים חדשים ששייכנעו לדרישות הממ' שלה.

כל מאמצי התייחסו עלו בתוהו. שום צד לא גילה נטייה לוותר. בינתיים הוסיפו לבוא ארצה סרטים הוליבודיים חדשים, נשארו ב' בית-המכס, הסרט האירופי כבש את בדי ה' ארץ, אבל הכנסות הממשלה מן הסרטים (מכס ומס שעשועים) ירדו פלאים.

לאחר חדשים של קפאון ולאחר שמלאי הסרטים האמריקאים אול, עדיין נראה כי אין בדעת הממשלה לוותר. הסיבה: היא מקוה כי משרד החוץ האמריקאי בחשיגנטון ילחץ על אנשי הוליבוד, יביאם לחיתור. אחרת, ייעלמו הסרטים האמריקאים מן האופק הישר' ראלי כליל. במצב כזה אין הסתייג' דיפר' טמנט מעוניין.

* לפי המושגים האמריקאים, אבל קטן ביותר — 25% — בהשוואה למס השעשועים בישראל

סרטים

המלחמה היא שעשוע

ש' משחת הוא סרט קליל ומבדח, ש' אילמלי התגנבו לתוכו כמה סממנים הוליו' בודיים קלוקלים היה יכול להצטרף למיטב המסורת הצרפתית, למרות תכנו המפוקפק. הבמאי כריסטיאן (יצורים חמודים) זינק מציג בפנינו את מלחמת שבע השנים, בין צרפת לאנגליה, כשורה ארוכה של הרפתקאות מקסימות העוברות על פאנפאן להטולפ (ג'ראר פיליפ). מתחת לחופה הוא בורח אל הגיוס, דוהר כמעט במשך שעותיים רצופות על גבי סוסים, נוסח המערב הפרוע, כשהוא מנופף כל אותו זמן בסיף במקום באקדה. בהפסקות הקצרות הוא מוצא פנאי לנשק 3 פעמים ל-3 נשים: המרקזה מאדאם דה' פומפדור, בת המלך לואי 15' ונערת הגדוד מנחשת-העתידות (ג'ינה לוזברגיידה), בת הסמל-הגיוס, אשר כפי שמתברר היא היא ה' יעודה לו.

במקרה, לא רופא. ג'ראר פיליפ רצה להיות רופא, לצאת לשרות במושבות הצרפ' תיות באזורים הטרופיים, לטפל בילידים. "אר' למ — הדבר היה בשנת 1941, בעיר קאן, בדרום צרפת — שנים מתבריו היו קלוד דופן, שחקן, ומארק אלגרה, במאי. הם השפיעו על ג'ראר שינסה את כוחו על הקרשים. העלם חום השער ועדיין הפנים ניאות, לאחר הפצרות רבות, הצטרף ללהקה נודדת, עבר אתה על פני דרום צרפת כולו. בינתיים החל רוכש, בשקידה ובחריצות, את יסודות המש' תק, הצטרף לכיתת מתקדמים באולפנו של המורה זאן וואל.

ב-1943, בעיצומו של הכיבוש הגרמני, ה' גיע פיליפ לפאריס, קיבל מיד תפקיד חשוב במחזהו התנכי של ז'ן (המשוגעת משאיו) זיירוד; סודם ועמורה. תפקיד זה משך אליו את עיני המפיקים, שנתנו לו את התפקיד ה' מרכזי בסרט אידיוט, לפי דוסטויבסקי.

לא מן הקלות. כאן נתגלה פיליפ כא' חד מטובי השחקנים הצעירים בצרפת. משח' קו היה פשוט, עדין, רב גווני, משכנע לחלו' טין, אף על פי שהדמות אשר גילם, זו של אציל רוסי מטורף במקצת, לא היתה כלל מן הקלות. תפקידו הבא, בשטן הבשרים, בו היה הנימניסט השוקע במשחק אהבהבים עם אשה הנשואה לחייל, אישר את העובדה כי פיליפ שחקן גדול, זוכה אותו בפרס, ב' פסטיבל קאן.

בדומה למרבית השחקנים האחרים בצרפת (ובניגוד למרבית שחקני הוליבוד) פיליפ אי' נו מתמחה אך ורק בסרטים, מרבה להופיע בתיאטרונים, ביחוד במחזות קלאסיים. לאחר רונה שיתק, בתיאטרון הלאומי העצמי החדש שהוקם בצרפת, במחזותיהם של ראסין ו' קורניי, אבל לעולם הרחב ידוע פיליפ בעי' קר כשחקן קולנוע.

המשפחה היהודית

בולוי הוא סרט המבוסס על דמות החביבה על המאמינים והצופים של תכניות הרדיו ב' ארצות-הברית. זוהי עקרת בית יהודית (גר' טרוד ברג), שופעת מרץ וטובת-לב, המטפ' לת, כדרך עקרות הבית היהודיות מאז ומ' תמיד, ביד גבוהה בכל הבעיות המשפחתיות: היא מוצאת תתנים לעלמות שסכנת בדידות מרחפת עליהן, היא משוכנעת כלה נאה לרוחק הזקן, היא פושרת את בעלה השלומיאל מכל צרותיו הכספיות, היא דואגת לסידור ילדיה.

האמריקאים עם של רגשנים וילדים מבוג' רים, הכרוכים עד זיקנה בזכר סינורה של אמא, קבלו בתהלהבת את מולי, היו חסידי תכניותיה האחריות משך שנים רבות. בסרט, לא איבדה האשה היהודיה מאומה מתכונת' חיה, עודנה מסלקת במרץ רב לעליצות הצו' פים את כל האסונות המשפחתיים הקטנים.

בקצרה

משפט פרדיין. היציקוק לא חדש ביותר, מצטיין יותר בכמה חידושים טכניים מאשר בעלילה מותחת. וואלי, לואי ז'ורדאן, צ'ארלס לוטון.

מלון פאלאס. בית מלון גדול כפי שהוא נראה מאגף המשרתים. סרט שוויצ'י.

ש' משחת

כדורסל

"רכו לישון"

חמישה צעירים חסוני גוף, שחקני הכדורסל של מכבי תל אביב, עלו בבטחון על המגרש הגאה בחולון, השתעשעו, עד למשיח, בקדור הגומי, להנאת הקהל. ממילב התייצבו החמישיה של הפועל חולון שהביטחו לדגוג הפעם היטב את אלופי הארץ. למעשה היו כמעט כל העשרה, עוד לפני שבועות מספר, חברי נבחרת אחת, שחזרה עטורת תהילה ממוסקבה. שנתיים לפני כן היו החולונים הפעם חסוני מכבי תל אביב, שעלו ממצרים ועברו מיד לאגודה אליה השתייכו עוד בארצו של פארוק. אולם לאחר מאמצים לא קשים נעלמו באחת הימים כליל מתל אביב, השתכנו בחולון, תחת סמל הפועל. מאז הפכה הקבוצה לכוח חשיב בענף הכדורסל לא מעולם לא זכתה לנצח את מכבי תל אביב.

השבוע קיז החולונים, דוברי הצרפתית, לגמול לאלופים. הם הסתמכו בעיקר על קליעותיו המדויקות של מרסל כהן, שהשיחיל לסלי מוסקבה יותר כדורים מכל שחקן ישראלי אחר. מאידך, היו התל אביבים פחות גלבים, הסתמכו בעיקר על עבודת הצוות המצויינת שלהם, שהשתיקה כליל את התפרצויותיו של כהן, שילשלה מספר סלים משו לש מריבתה, זכתה בחוצאות 64: 22 בסיום. הקהל הרב, שקיווה לראות תחילה מאבק עקשני וסוער, לא הסתיר את אכזבתו. רקות ספורות לפני הסיום קרא נער חולוני לעבר שחקניו: "הדבר היחיד שיכול עוד להציל אתכם, הוא שתכבו את האורות, ותלכו לישון!"

שחיה

זינוק לבריכה ריקה

לפני שנה, בברכה האולימפית בהלסינקי, הצליחו כמה צלמים להנציח תמונה ספירטיבית גדיה מאד: גבר בגיל העמידה, בעל שיער שיבה וכובע ברט כחול, יונק אל המים הצוננים, חיבק שחרחר, שסיים את משחה 400 המטרים בנצחון מפתיע. היה זה מבצע ספורטיבי משעשע של אב ששמחתו על נצחון בנו, צעיר צרפתי בן 19, ז'אן בואטייה, עברה גם את גובה המים בבריכת השחיה המפוארת. אולם השמחה לא ארכה יותר משנה, וימים ספורים לפני שהדואר הצרפתי עמד להנציח את הנצחון הגדול בבוולדואר מיוחד לכבודו, נטש ז'אן את ביתו, איים שלא יחזור עוד לשחות, עד שאביו יסכים לנשואיו עם אהובתו, שחזר מתעורר בת אלגיר.

החלטה, שעוררה סערה בציבור אוהדי הספורט הצרפתי, לא השפיעה במאומה על האב העיקש, שהתעוול הצרפתי איתלה לי שיקפוץ מעתה לבריכה ריקה.

העיראקית, לביקור בלונדון. סיבת הביקור: טיפול של מומחה אנגלי בשיניו. יתכן כי הביקורים שערך, באותה הודמנות, ברהוב דאונינג, לא נגעו למצב הפנימי של עיראק ולמידת התמיכה של ממשלת לונדון. על כל פנים, כשודעו תוצאות הבחירות, תפסה מפלגת נורי אל-סעיד, האיחוד הקונסטיטוציוני, את המקום הראשון. מקטרגים חיפש קשר בין הביקור בלונדון לבין התוצאות, אך חסידיו של נורי באשא נפגעו מן הרמז. "הרי הוא אדם אדם ישר", אמרו. "הוא רק נסע ללונדון למען הבריאות שלו".

רשימה להיות מנהיג. המיתושים שהסיעו אותו עתה לאוסטריה, לדעת רבים,

התועמלנים המצרים חזרו להסתותיהם נגד האנגלים ונגד המלך שלא היה מוכן לגרשם. פחדם של שליטי מצרים לראות את עצמם מוקפים עלידי כוח בריטי בלוב ובסואץ, הגביר את לחצם על סינוסי. הם אף הציעו לו הענקות כספיות במקום ההענקות הבריטיות. אולם המלך נזכר שוב בחששותיו מפני שאיפת השתלטות של מצרים על ארצו; הוא העדיף את האנגלים אשר רק ביקשו בסיסים צבאיים תמורת עזרתם הספית.

בתחילת השבוע שעבר נתן מוחמד מונ' טאסר, ראש ממשלת לוב, את חתימתו על החוזה, לפיו ניתנה הזכות לבריטניה להח-

מוחמד נגיב ואיריים אל פנופי

7500000 *2 + 20 שנה

רחוקים מלהיות גופניים; למרות גילו, נהנה אל-סעיד מברירות מפליאה. הסיבה המשווה ערת לנסיעה: הידיעות הראשונות על ניהול שיתות בין אוסטריה והיהודים על שילומים. כאשר ניהלו הערבים את מערכתם נגד השילומים מגרמניה, היה גיבורה מוחמד נגיב, רודנה החרש של מצרים. הוא נטל לידיו את היוזמה, כינס בקהיר את הליגה הערבית, הקים ועדת חירום מיוחדת למלחמה נגד השילומים, דירבן את הערבים להילחם חרם על גרמניה המערבית.

גרמניה חתמה על הסכם השילומים, הציעה לערבים שורה של הסכמים מסחריים מסג' וורים. נגיב שכח את התנגדותו. הפעם מתכוון אל-סעיד, כנראה, לקחת את המאבק נגד השילומים החדשים תחת חסותו. נגיב הוכיח כי זהו דבר כדאי, מובטחת לו לפחות הצלחה מסחרית.

זיק בלוב חיילים ובסיסים משך 20 השנים הבאות. המחיר: שבעה וחצי מיליון לייש לשנה.

עיראק

חתי כדאי להבריא?

בהודעה של רדיו בגדאד נאמר רק כי שר הפנים, נורי אל-סעיד, יצא להבראה בי אוסטריה. בכל זאת הספיקה ההודעה הקצרה כדי לעורר גל ניחושים: לא היה כמעט איש אחד שהיה מוכן להאמין כי המדינאי המזוקן (65) יצא באמת להבראה. נסיעותיו הפתאומיות של נורי אל-סעיד, הרמות המרכזיות במדיניות העיראקית זה למעלה משלושים שנה, בישרו תמיד תפסת חיות חדשות. לפני כמה חודשים, למשל, טס אל-סעיד, בעיצומה של מערכת הבחירות

לוב

המלך מעדיף אנגלים

משך 40 השנים שעברו מאז כבשו האיטליים את ארצם, התרגלו בני לוב לפקידים זרים. אם רצו לקבל רשיון, פנו לפקיד איטלקי, אם שלחו את בנם לבית-ספר, לבד שם איטלקית. עם כיבוש צפון אפריקה בידי האנגלים אפשר היה לשער כי האנגלים יתפסו את מקום האיטלקים.

במקום זה באו המצרים. משלחות של מור'רים, רופאים, מהנדסים ויועצים למיניהם, שוגרו עלידי ממשלת מצרים לעזור לאירדים אל-סינוסי, מנהיג ערביי לוב שגלה למצרים בזמן האיטלקים, להקים יסודות של מדינה מודרנית. הכובשים האנגלים הסתפקו בקבלת יתרונות צבאיים. הם גם מינו את שני הפקידים הגבוהים ביותר של המדינה החדשה.

המצרים שבאו ללוב קיבלו, יחד עם משרותיהם של האיטלקים, גם את גישתם אל ערביי המקום. הם הסתכלו עליהם כעל נחותי דרגה פראיים, אשר יש להביא בפניהם את אורות התרבות המודרנית. אם הלוכים נפ' געו, לא הראו זאת במיוחד. להיפך, נוכחות המצרים נתקבלה עלידי לובים רבים כח' כחה של אהדה ודאגה כנה. הם הקימו ג' תנועה פוליטית להידוק היחסים עם מצרים. **עבדאללה השני.** איש אחד שהדבר לא מצא חן בעיניו, היה אירדים אל-סינוסי, שהוכתר בינתיים למלך. "אם המצרים חוש' בים למצוא כאן מושבה", אמר לא פעם למקורביו, "אוכיח להם שהם טועים".

משך שנים סירב לצרף את ארצו לליגה הערבית, שהיתה תנועה תחת השפעתה המוחלטת של מצרים. איבתו למזכיר הליגה, עבד אל-רחמן עזאם, היתה לשם דבר בחוגי המדיניות הערבית. הוא גם לא אהב במיוחד את האנגלים שישבו בארצו. אולם הוא זכר כי רק הודות להם ישב על כס מלכותו, היה מוכן לתת להם הנחות רבות.

אדה זו רק הגבירה את הקרירות בינו לבין שכנתו הגדולה, עד שבמרוצת השנים זכה לתואר-הגנאי: עבדאללה השני. אולם הוא לא שינה את דרכו, הודיע כי בעיניו עדיפים אדונים אנגליים על אדונים מצריים.

המחיר האנגלי. עם עלות נגיב לשלטון נדמה היה כי יאוחז סוף סוף הקרע. לוב הצטרפה לליגה, אל-סינוסי נסע לבק' את נגיב בקהיר. הם נראו יחד במסיבות, במקומות ציבוריים. אל-סינוסי ביקר במוצאי הסוסים, חזה במצעד צבאי שנערך לכבודו.

התוצאה המוחשית הראשונה מביקור זה, היתה דחייתו של חתימת חוזה-ידידות עם בריטניה, פעם אחר פעם. אולם תביעותיהם של המצרים כי יעשה גם צעד ממשי להוצאה האנגלים מארצו נדונה לכשלון: לוב תלויה תלות כספית באוצר הבריטי. מאז גירוש האיטלקים, מכסה בריטניה את גרעונה.

תשבץ יישובים

מאת הקוראים אריה ועוזי, רמת-גן

מאוזן: 1. עיר ישראלית שנוסדה עלידי ה' ערבים ב-716; 4. קיבוץ השומר הצעיר בעמק יזרעאל המערבי; 8. ממנה יצא רבי נחום; 10. קיבוץ דרומי, שבמערבה עליו ניגפו, לבסוף, המצרים; 12. אותו של צירציל; 13. הנהר התל אביבי; 16. אדום, באנגלית; 17. קולנוע רמת גני וכפר ערבי בגליל העליון; 19. צבע; 20. אחד מצלעות משולש ישרויות; 21. מין אריג; 23. טבעת באף הסוס; 24. מושב ליד פתח-תקוה; 26. זמן; 27. פה של חיה; 29. השם שלה; 31. ישוב דרומי, על-שם עץ לבנוני; 33. תשלום חובה; 36. קיבוץ גרש זמשי לראשונה את אוהדי סנה; 38. בפה ובמעיל; 39. בעזרתו מגלים מטוסים ואניות מרחוק; 41. כיום שמה רמים; 43. חשיבת פלמית, קיבוץ בפרוודור ירושלים; 44. כפר נטוש בדרום ירושלים שיושב אחר שנכבש עלידי כוחות האצ'ל.

	9	8	5	4		3	2	1	
11		10		9				8	
	16		15		14	13			12
		20			19		18		17
			23			22	21		
								24	
28			27			26			25
		34	33	32		31		30	29
			37			36			35
				42	41			40	39
					44				43

מאוזן: 1. קיבוץ על גבול הלבנון; 2. אר' בעים ושבעה; 3. השבט שלא זכה לנחלה; 5. מושב יוצאי תימן בנגב; 6. מספר עיקרי הרמב"ם; 7. קבוצה בקרבת עפולה; 8. יוצאי כפר גלילי זה פלשו לפני שלוש שנים לבתים הערבים הנטושים שליד קיבוץ מעברות בעמק חפר; 9. ותיק היישובים החקלאים העבריים; 11. קריאת קהל לאמנים לחזור על הופעתם; 14. רמת-גן בשתי אוניות; 15. גם באין וגם בגע' תון; 18. כל מעצמה רוצה דבר זה בארצות השכנות; 20. בתחום קיבוץ זה נמצאת מצודת הצלבנים קלעת גידון; 22. שר שעבר מרמת-גן לירושלים; 23. חברת עיבוד חקלאי של הס' תדרות העובדים; 25. בן זוגה של איילון, דור, הירדן, הגג, העמק, השבעה, השלושה והשרון; 28. מועצה אווירית מורחה לתורה; 30. הוצאת ספרים, מצודה על שפת ים המלח וקבוצה בצפון עמק הירדן; 31. מידה שטח מטרי; 32. "עם... בחרת"; 34. מושבת הבילויים; 36. מפתח; 37. הוקם בתל אביב לפני 17 שנה; 40. בדיק כמו 31; 42. אחד השואים.

הצצה הפנימית והצליל

מאת ישראל אביעומר

הסתלקו אמרתי, אבל בתנאי! נו! (יוצאים למסדרון).
חיים: — משוגע הוא כבר לא יהיה.
עמי: — ואחר כך עוד אמרים, שאנו משגעים את המורים.
 נשענים על הקיר בהבעה של נאשמים ללא חטא.
יהושע: (בא. טופח על גבם) — בוקר טוב!
עמי: — אהה, זה אתה, בסך הכל.
חיים: — היכן היית?
עמי: — הי, יהושע, אל תיכנס לכיתה.
יהושע: — למה?
חיים: — כן כן, יהושע יתחברן כמוני.
עמי: — לא לא, אל תהיה טפש.
 הדלת נפתחת. ראש המורה צץ.
המורה: — שקט! גם בפנים וגם בחוץ רעש. אהה, זה אתה, מר חלוני. שלום רב שובך צפורה נתמדת. בבקשה, היכנס. (נכנס. הדלת נסגרת).
עמי: — לבי, לבי להוים המסכן. בטח ימצא תיכף בחברתו.
חיים: — טוב לו! שילמד אחת לתמיד שאסור לשקר.
עמי: — מעניין, איזה שקט בכיתה.
חיים: — בספרות קוראים לזה, אם אינני טועה, שקט ש' לפני הסערה.
עמי: — (אחרי שנשמעת שאגת המורה): — לא טעית. השאגה נשנית. הוים וחלוני מושלכים החוצה, כשהם דבורים קטנים זה בזה. הדלת נסגרת. שנייה ממשיכים להתאבק.
יהושע: — אני כבר אראה לך. נכנע?
חיים: — תיכף נראה מי יראה למי. נכנע?
יהושע: — אינני מקנא בך. אשבור לך את כל השיניים. נכנע כבר?
חיים: — אני אכנע לך? סמרקאץ, שכמותך. עוד מעט ארסק לך את כל העצמות. נכנע?
חיים: — תפוש אותו! הרביץ לו! סדר אותו!
יהושע: — הי, אתה לוחץ לי על הצוואר. הרפה, נכנע?
חיים: — אתה מכופף לי את האצבע. עזוב אותה! נכנע?
עמי: — גם כן התאבקות! כמו שמי בנות. עזוב אותו כבר!
יהושע: — לא אעזוב עד שלא ימות אחת ולתמיד. אוי!
הרגל! — אתה שובר לי אותה.
עמי: — הי, קומי! המנהל בא.
 חדלים להתאבק, עומים בצוואת כרעים.
המנהל: (מופיע): — מי הם גושי הבשר שנפרדו פתאום? מה זה כאן, מוסד לפרחחים, או בית משוגעים? (מסתכל על עמי) — אה?
עמי: — א... אני לא יודע.
המנהל: — לא יודע, ומה אתה כן יודע? וכיצד אתם עומדים, קנים רצוצים שכמותכם, הזקקו! עמדו ישר ושימו רוח יותר מהל. הדלת נפתחת ואלי עף ישר על המנהל. המנהל תופש באזנו ומטייל עמו.
המנהל: — אתה! אתה! רוצח! שורד! גולן! פושע!
כיצד העזת לפגוע בי?
אלי: — ט... ט... ט...
המנהל: (מחקה): — ט... ט... מה אתה מגמגם לי כאלם מלידה. היכנס לשורה ושים רוח. יותר מהל! את כולכם נסלק מכאן. תמצאו מוסד יותר מתאים. לא! כאן אין יותר מקום בשבילכם. אתם...
 הדלת נפתחת בצוואת עם פי המורה.
המורה: — שקט! מי זה האידיוט הזה שצועק כאן? (מנהל את המנהל) א... הוים... זה הוא... ת... תסתכל לי. (פונה חזרה לכיתה) שקט שם! ביקשתי לשמוע בתקול והנה אני שומע קול של בת (שוב למנהל) יו... כל אלה לא הכינו את השיעורים.
חיים: — לא רק אנחנו. כל הכיתה לא הכינה.
המורה: — שתק! תדבר כשישאלו אותך. (למנהל) הוא קצת לא בסדר (מצביע על מצחו).
המנהל: — כבר הרגשתי בכך. בסדר. אני כבר אספל בהם.
המורה: — כן, וביד חזקה. תודה. (נכנס לכיתה).
המנהל: — מדוע לא הכינתם את השיעורים? אה?
כולם: — הראש כאב לי.
המנהל: — יפה, יפה מאד. איש מכם לא הכין את שיעוריו. טוב, בואו עמי לתור ההנהלה. אני כבר אלמד אתכם שיעור, מבינים? (מסתכל על עמי) אה?
עמי: — א... כ... לא.
המנהל: — לא? אינך מבין אה? מה אינך מבין? אמור!
עמי: — איני מבין מה אנחנו אשמים ומה המורה רוצה מאיתנו. לא מספיק שאנו הולכים לבית הספר, או אנחנו מחוייבים, נוסף על זאת, גם ללמוד?
המנהל: — ככה? ולשם מה אתם הולכים לבית הספר?
כולם: — את זה גם אנחנו רוצים לדעת.
המנהל: — טוב תיכף תדעו. אחרי!
 יוצאים אחריו. נשמע צלצול. שארית הכיתה פורצת החוצה. חמשת המגורשים חוזרים בקפיצות שמחה ונתקלים ביוצא מחכיתה. המורה יוצא, משתיק את החבריה במבטו הזועם, וחוצה אותם ביהירות. על השלט "חמור למכירה" שעל גבו הודבק "מכר כבר", התלמידים מסתדרים אחריו בשורה עורפית ויוצאים בעקבותיו. לפני היציאה הוא חש בהם, ונעצר. השורה ממשיכה וחולפת על פניו הוא מצטרף אליה, אחרי האחרון בשורה.
 — מ ס כ —

חיים: — כבר לא נשארה שום פינה בשבילי.
עמי: — ואתה הסכמת תיכף לצאת?
חיים: — היתה לי ברירה? חששתי שהוא לא יבקש שנית.
עמי: — אך, חיים, אתה עוד צריך ללמוד...
חיים: — בוא נציץ באמת מה לומדם היום (מציץ דרך המנועול).
עמי: — (דוחפו הצידה) אינך מתבייש להשתמש בשיטות של כיתה א', ממי אתה מפחד, מ"בת קול", (פותח את הדלת).
המורה: (קולו נשע מהכיתה) ...דבר כזה לא ייתכן. עד עכשיו כולי מוועד מזה. פלצות אוחות אותי, כשאני נזכר איוה הפקרות עצומה! הרי דבר כזה הוא פשע, פשע, פשע אין סופי! איך להשיג עכשיו מטאטא בעיר, ואלה הולכים ומשחקים. היוצעים אתם כמה עולה מטאטא? וזה עוד מטאטא חדש! לשם מה קונים את המטאטאים בבית הספר? כדי שישפשו את הדלתות? .. עוד רגע וזה היה הורג איתי. אם, נצטרך להתנהג בצורה כזאת עם כל המטאטאים, אז מה יישאר לנו בסוף? במה יטאטאו את הרצפה? האם תשבתם על זאת, תלמידים!
עמי: — אבל המורה, לא רק אני שמתי אותו.
המורה: — תשתוק! אתה מחוץ לכיתה, אל תפריע.

עמי: — אבל זה לא נעים שהמורה חושד רק בי, ומקפח את האחרים.
המורה: — לא נעים לך, אה? ולקראת את עבודתך האחרונה בתשובה, אתה חושב שזאת הרגשה יותר נעימה? איוה בורות משגשג! איני יודע אל מי אני מדבר, ואת מי אני מלמד. הצלחתם לרדת לדרגת לימודים נמוכה כל כך, עד שאני תמה לדעת אם תוכלו לרדת יותר.
עמי: — (בצריחה): באמת? ..
המורה: — מי צרח זאת?
 שניהם סוגרים את הדלת.
עמי: — עכשיו שישאל עד מחר.
המורה: (פותח את הדלת): — אתם צרחתם "באמת"?
חיים: — א... אני לא.
המורה: — אל תכחישו. אני יודע היטב שאתם. (יוצא אצלו הם נסוגים) לא אסבול יחס כזה בכיתה שלי. אצלי כל המדבר ללא רשות, מסתלק אוטומטית מבית הספר. צאו מהכיתה!
חיים: — אבל איך?
המורה: — דרך הדלת. אתם מכירים דרך זו יפה. צאו.
עמי: — אבל המורה, מבחינה טכנית אנו כבר...
המורה: — אף דיבור נוסף! (מתקדם צעד, הם נסוגים צעד). פעם אחרונה שאני פונה אליכם, אתם יוצאים או שאתם מסולקים מבית הספר? (מצביע על דלת הכיתה) הסתלק! פקדתי!
 הם נכנסים לכיתה. המורה נשאר מנענע בראשו. מסדר שוב את לבושו ונכנס לכיתה.
המורה: (קולו נשמע מהכיתה): — את מי אני רואה כאן! שוב אתם! הרי זרקתי אתכם בפירוש. לא! הפעם לא יעבור לכם הדבר בקלות. פעם אחרונה שאני פוקד עליכם: הסתלקו מהכיתה! אמרתי פעם אחרונה. האם לא שמעתם?

לפנינו מסדרון בית הספר, בו דלת אחת הכתות. ליד הדלת מסמטא וכף אשפה. נשמע הצלצול. תלמידים נכנסים בשאון לכתה. הדלת נסגרת, כעבור זמן מה נפתחת, מישוה נוסל את המטאטא פנימה וסוגר את הדלת. הרעש העמום הנשמע מתוך הכתה הופך לדממה עצורה.
 המורה מופיע בחפזה, על גבו שלט: "חמור למכירה!" לפני הדלת נעצר, מסדר את לבושו, מסרק שערו, מקשיב רגע לדממה החשודה. פותח את הל' וסר הצידה. המטאטא נופל ארצה.
המורה: (המכונה "בת קול", נכנס לכיתה בצעקה): שוב אותו תעלול נבזי!!!
 הרעש שהתעורר בכיתה מסתיים בהתעופפותו של עמי אל המסדרון וסגירת הדלת מאחוריו בדפיקה. בהמשך מעופו נתקל עמי בדן הויס, הבא זה עתה.
דן: — מה זה, עמי? שיעור התעמלות?
עמי: — איוה התעמלות! אני כבר אראה לו "בת קול" שלכם. הוא כבר ילמד אצלי. הוא כבר יודע שאני עשיתי! הכל אני, סיגופת שכמותו. במקום להודות לי שלא שיכללתי את הפנטזי ולא הוספתי דלי עם מים...
דן: — אבל מה בעצם קרה?
עמי: — מה קרה! התבררם החכמים שלך בכיתה הלכו ושמו מטאטא על הדלת.
דן: — אולי אתה שמת אותו?
עמי: — איוה אני? כולם שמו, או גם אני.
דן: — אז למה הוציא רק אותך?
עמי: — איוה הוציא? זרק! ... תראה, אם לא ארסק לו את הידים והרגלים. לגל עצמות אהפכנו. שידע שאני לא אחז כזה שאפשר לזרוק אותו לאן שרוצים. אנקום בו נקמה כזאת שעוד לא ברא השטן. — אתה יודע, אני מתכוון לבן שלו, של המורה הנחמד שלנו.
דן: — אבל עוד לא ענית לי, למה הוא בחר דווקא בך?
עמי: — אני יודע? הוא ביקש: "כל מי שהשעין את המטאטא על הדלת — שיקום!" קמתי ואמרתי בפירוש: "לא אני!" אז הוא אמר שהוא לא אמר שמי שלא שם יקום. אז אמרתי: ובכן "מדוע אתה מסתכל עלי כאילו אתה חושד בי?" אז הוא קלט את המלה "אתה" והתנפל עלי: "מה! למורה אתה מעזי לקרוא "אתה", כאילו הוא החבר שלך?" אז עניתי: "בדרך השם שאתה לא החבר שלי" אחרי התשובה הזאת, הוא הפס אותי בצוואר רוני, את הצווארון השאיר אצלי, ואותי זרק החוצה.
דן: — ספר זאת למנהל.
עמי: — רק זה חסר לי. המנהל יזרוק אותי, וישאיר אצלו את אני.
דן: — נו טוב, עשה כרצונך. אני כבר נכנס. אפשר להניח ש"בת קול" כבר שאל מי לא הכין את השיעורים.
עמי: — ואם ישאל, גם כן לא גורא. ספר שפלוגי שאל ממך את המחברת.
דן: — מה, הוא לא בא?
עמי: — לא, כבר שמתי לב, כי תשבתי להשתמש בו, אלא שלמולי "בת קול" שיחרר אותי מהשעור.
דן: — טוב, להתראות.
 נכנס לכיתה. עמי מציץ דרך חור המנועול, מהכיתה בוקע רעש, צעקות המורה מתגברות. עמי סר לפתע מהדלת. מיד לאחר זאת היא נפתחת וחיים נשען החוצה.
עמי: — ברוכים הבאים! איך זה קרה?
חיים: — ימת שבו של הויס! שייקבר חיים, שיתהלך על הראש ויריץ על הבטן...
עמי: — מה הענינים?
חיים: — שתצא נשמתו הארוכה ותתגלגל מכל המדרגות מלמעלה למטה ומלמטה למעלה, הלך וחוזר...
עמי: — אבל מה קרה?
חיים: — היה מוכרח דווקא לבוא, לפתע נהיה תלמיד חרוץ לשעור. אני כבר אראה לו! אראה לו כך, שירגיש אותי כל ימי חייו. אפילו טיפת שכל אין לו.
עמי: — אולי לא תמחת את היישוב ותגיד מה קרה?
חיים: — לכל הפחות לו היה אומר לי מראש שהוא עתיד לבוא. הייתי מוצא סידור אחר. אבל הסוס הזה, לא די שהוא בא פתאום, לא לפי התכנית, הוא מוכרח עוד לפתוח את פיו הצפירדעי ולהגיד...
עמי: — מה להגיד?
חיים: — שאני בכלל לא נאתי לו את מחברתי. ראית סוס יותר נבזה ממנו? אז אמרתי למורה שקודם בעצם טעיתי ואת מחברתי השארתי אצל חלוני. אז קפץ הוא ואמר שהוא כבר נתן את מחברתו לתלונתי...
עמי: — ורק בגלל זה הוא הוציא אותך מהכיתה?
חיים: — חכה, הוא אמר: "תחליתו מי מכם נתן את מחברתו לחלוני", אז אמרתי: "שכה אני אחיה. טפו! שכה אני אמות, אם...".
עמי: — הי, אתה יורק עלי.
חיים: — סליחה, אז כשאמרתי טפו, ירקתי לא בכונה על הויס. הוא ירק עלי מיד בחזרה ופגע בפיניציק. הם התחילו לצעוק ולירוק אחד על רעהו עד שהמורה הפסיק אותם, ושלח להם התראה אחרונה, כבר בפעם השלישית היום, נתן אותה לפינציק.
עמי: — ומדוע אותך הוא הוציא?